

تضارب آرا و تعامل و گفت و گو، ضرورت امروز ایران

راه رخنه به اصل شریف خود کفایی را ببندیم

است. اما این امیدواری نباید به خوش بینی مفرط منجر شود و این تصور پیش آید که مخالفان خود کفایی شکر کار را رها کرده اند.

تجربه نشان می دهد این گروه های به ظاهر عقب نشینی کرده منتظر غفلت از ناحیه تولید کنندگان و از سوی وزارت جهاد کشاورزی به مثابه پرچمدار حمایت از تولید هستند. با آمدن محمد شریعتمداری، به وزارت صنعت، معدن و تجارت که سابقه حمایت قوی از تولید شکر دارد می توان در برابر رخنه دهندگان عقاید نادرست ایستادگی کرد. جامعه مدیران ارزشمند صنعت قند و شکر نیز همانند همیشه با چشم هایی باز تحولات بازار، صنعت و همچنین تحولات دیگر را نگاه می کنند و کارآمدترین تصمیم ها برای حمایت از دولت را در مسیر خود کفایی شکر خواهند گرفت. اتحاد و همدلی نهادهای مدنی مثل انجمن صنفی کارخانه های قند ایران و نهادهای مرتبط با تولید و بازار قند و شکر و راه ندادن به شایعه های نادرست و حمایت اصولی از حرکت بزرگ خود کفایی و سر بلندی است که راه رخنه را خواهد بست.

همدلی و سازگاری این نهادها با افزایش تعامل و گفت و گو و تضارب آرا و روشننگری بدون واسطه ممکن خواهد بود.

در بوق و کرنا کردند که جلوگیری از واردات شکر موجب اجحاف به مصرف کنندگان شده است که با برخورد جدی وزیر به جایی نرسید. برخی دیگر به سراغ این مسئله رفتند که جلوگیری از واردات شکر منجر به افزایش قیمت تمام شده صنایع پایین دستی شده است که این بهانه نیز به دلیل نبود آمارهای دقیق از سوی مدعیان و نرخ سود بالایی که به هر حال نصیب آنها می شد راه به جایی نبرد. اکنون که دولت دوازدهم کارش را شروع کرده است و اکثریت مدیران وزارت جهاد کشاورزی در مناصب خود باقی مانده اند امیدواری برای جلوگیری از رخنه و سوسه انگیزان افزایش یافته

تصمیم بزرگ وزیر جهاد کشاورزی و گروه همکاران وی در این نهاد بزرگ برای عبور دادن ایران از وابستگی به واردات برخی کالاهای اساسی تا امروز کامیاب بوده است. یکی از دلایل اصلی توفیق در رسیدن به مرزهای خود کفایی در تولید قند و شکر اراده استوار برای راه ندادن به سوسه های ریز و درشت بوده است. این سوسه ها که عموماً با ارائه برخی تحلیل های به ظاهر دلسوزانه از سوی گروه های گوناگون انجام می شد دیگر برای وزیر محترم و گروه همکارانش شناخته شده بودند. برخی افراد از یک غفلت و فراموشی در یک دوره کوتاه استفاده کرده و

دانش، عقل و تجربه را کنار نگذاریم

بهمین دانایی

فلسفه وجودی نهادی به نام دولت این است که با استفاده از قدرت تفویض شده از سوی ملت، این نهاد راه سازگاری میان گروه های گوناگون اجتماعی را فراهم کند. نهاد دولت در مسیر ایجاد سازگاری بیشتر میان منافع متفاوت گروه های فعال در جامعه است که تعارض ها را هدایت کرده و کاری می کند که بیشترین فایده ها به کل جامعه برسد و هر گروهی نیز احساس زیان نکند. این خواسته عمومی شهروندان البته کار ساده ای نیست و به همین دلیل است که مردم در هر دوره دولتی را که تشخیص می دهند کارآمدتر است، انتخاب می کنند. اصلی ترین ابزار و نیرویی که دولت برای کاهش تعارض منافع دارد، وضع قانون کارآمد و پیش برنده و تعیین ضابطه های کارساز و هماهنگ با خود قانون است. به این ترتیب است که برخی دولت و قانون را از یک جنس می دانند و نام هر کدام که می آید نام دیگری بر ذهن نقش می بندد.

بدترین رفتاری که یک دولت می تواند انجام دهد عدول از قانون و یا تدوین ضابطه های دلخواه بدون توجه به اصل قانون است؛ در صورتی که دولت ها با استناد به دلایل گوناگون این راه اخیر را در پیش بگیرند بدترین اتفاق ها برای جامعه رخ می دهد و سنگ روی سنگ بند نمی شود. دولت های ایران نیز به لحاظ اصولی در همین چارچوب تحلیلی قرار می گیرند و همه آنچه گفته شد بر آن ها نیز جاری است. به این معنی که هیچ دولتی در ایران حق ندارد به هر دلیل از قانون عدول کند یا آن را به نفع خود تفسیر کرده و یا با دستکاری در آیین نامه ها، شفافیت و صراحت قانون را مخدوش کنند. البته نمی توان انکار کرد که اگر یک قانون به مرور زمان کارآمدی نداشت و به جای حل تعارض ها بر شدت اختلاف ها افزود باید آن را تغییر داد. قانون مرتبط با قیمت گذاری کالاهای اساسی که بیشتر در بخش کشاورزی یا کشاورزی - صنعتی هستند یکی از این موارد است. قانونگذاران ایرانی برای اینکه تولید و توزیع و وضعیت قیمتی برخی از محصولات به تعارض منافع حل ناشدنی نرسد، قانون و مقرراتی وضع کرده اند که بر اساس آن ها قیمت محصولات تولید داخل از جمله شکر تعیین می شود. پر واضح است که انعطاف در اجرای قانون و دیدن اقتضائات در هر دوره و اجتناب از رفتار سلیقه ای در اعمال این قانون و مقررات شرط مهمی است. دولت های ایران اما متأسفانه دلایل گوناگون برخی از صنایع از جمله صنعت قند و شکر را در موقعیت دشواری قرار می دهند و اول و آخر کارها را در اختیار یک گروه از مدیران میانی قرار می دهند که در خوشبینانه ترین حالت باید گفت به دلیل اینکه از دور دستی بر آتش دارند و از جزئیات تولید اطلاع ندارند امور را از نظم خارج و صنایع پراشتغال کشور را قربانی عدم اجرای قوانین و ضوابط می کنند.

در صفحه ۲

در صفحات دیگر

شکر در آستانه خود کفایی

دخالت های بازدارنده دیوان سالاران دولتی

سایه سنگین مازاد بر بازار جهانی شکر

دولت باید از خود کفایی حمایت کند

گزارش روزنامه شهروند از روزهای خوب شکر

پیچیدگی های تعرفه

را به دست آورند این رقابت و داستان تا قبل از جنگ جهانی اول در اوایل دهه دوم قرن قبل در درون مرزهای ملی خودنمایی می کرد. انبوهی تولید ملی در کشورهای اروپایی با استفاده از تکنولوژی روزآمد اما به زودی بازارهای داخلی را اشباع کرد و باید بازارهای تازه پیدا می شد. شاید یکی از دلیل جنگ جهانی نخست و حتی جنگ جهانی دوم به دلیل این بوده است که کدام کشور باید در کدام سرزمین کالای بیشتری صادر کند. در دهه های قبل از جنگ جهانی دوم اما اوج نبرد تجاری با استفاده از تعرفه واردات یا همان مالیات بر واردات اتفاق افتاد. کشورهای گوناگون با هدف حفظ بازارهای داخلی از واردات کالاهای خارجی تعرفه ها را در اندازه های تعیین می کردند که کالای خارجی گران تر از کالاهای ساخت داخل شود.

در صفحه ۳

آدمیان برای اینکه زنده بمانند باید چیزی برای خوردن و نوشیدن پیدا کنند، جایی برای امان ماندن از سرما و گرما بیابند و لباسی برای پوشیدن داشته باشند. اینها نیازهای اولیه برای همه آدمیان از دوردست تاریخ تا امروز بوده است. این کالاها در گذشته بی واسطه از طبیعت به دست می آمد و به وسیله انسان مصرف می شد. با سپری شدن زمان و چرخش روزگار و مترکم شدن انبوه جمعیت در مراکز و مناطق گوناگون جهان این موهبت طبیعت برای انسان به مرور سخت شد و نیاز به تأسیس برخی نهادها پدیدار شد. جامعه های کوچک انسانی برای فعالیت های اقتصادی با تنگنهایی مواجه شدند و رقابت ها افزایش یافت. بخشندگی طبیعت اما به مرور کم و کمتر شده است و جامعه های انسانی باید با تبدیل و ترکیب مواد کالاهای مورد نیاز خود

دیگر و با اعمال سلیقه های شخصی و بنابر مقتضیات و مصلحت های سیاسی، اقتصادی روز کشور محاسبه و بدون مبنای مشخص اعلام می گردد. آیا با این نگرش می توان کسی را تشویق به سرمایه گذاری کرد؟

روزی که حجت الاسلام دکتر حسن روحانی برای انتخابات دوره های یازدهم و دوازدهم کاندیدا شد و در جریان مناظره های انتخاباتی تأکید کرد که یک حقوقدان است و به قانون و مسائل آن اشراف دارد و از قانون عدول نخواهد کرد امیدواری های زیادی ایجاد شد. متأسفانه و در حالی که بخشی از بدنه دولت و تولیدکنندگان قند و شکر با پایداری توانسته اند تولید را با شتاب قابل توجه افزایش دهند اما مدیران میانی در برخی دستگاه ها همچنان راه را برای رسیدن به کیفیت مناسب سیاستگذاری مسدود کرده اند. برای یادآوری بیشتر به مسئله قیمت گذاری دستوری و خلاف قاعده از سوی سازمان مربوطه اشاره و تصریح می شود که این وضع مانع از سرمایه گذاری در تأسیس کارخانه قند خواهد شد. کدام عقل سلیمی می پذیرد که فردی بیاید و در این بخش سرمایه گذاری کند ولی همه اختیارات در دست یک عده مدیر میانی قرار گیرد و هیچ اختیاری به تولیدکننده داده نشود.

در شرایط قیمت گذاری دستوری و منطبق بر اراده سیاسی، هیچ سرمایه گذار تازهای به تولید شکر ورود نکرده و صاحبان کارخانه های موجود نیز در توسعه بنگاه خود تردید خواهند کرد. عقل، منطق و دانش اقتصادی می گوید که عدول از قانون و ضوابط به زیان تولید، معنایش نیامدن سرمایه به بخش تولید است.

دانش، عقل و تجربه را کنار نگذاریم

و بخشنامه ها و با نظرات و سلاقی شخصی اقدام به تعیین قیمت محصولات نمایند، آیا ریسک سرمایه گذاری رشد نخواهد یافت و آیا کسی حاضر به تأسیس واحد تولیدی خواهد شد؟ این معضل برای تمامی محصولاتی که در گروه قیمت گذاری دولتی قرار دارند قابل لمس است اما در صنعت قند کشور مشکلات به همین جا ختم نمی شود. از یک طرف بهای مواد اولیه (چغندر قند) و دستمزد که دو رکن اصلی قیمت تمام شده شکر می باشند توسط دستگاه های دولتی و بدون هماهنگی با اهالی صنعت و تشکل مربوطه تعیین و ابلاغ می شود و سرانجام بهای شکر نیز توسط دستگاهی

از صفحه اول در حالی که تمامی مسؤولان ارشد نظام و خاصه مقام معظم رهبری همواره تأکید داشته اند تا مسیر سرمایه گذاری و ایجاد اشتغال در کشور هموار گردد اما این گونه برخوردها نه تنها جرأت سرمایه گذاری را از صاحبان سرمایه سلب می کند که سرمایه گذاری های فعلی کشور نیز در معرض تعطیلی و بیکاری کارکنان آن ها قرار می گیرد.

اگر قرار باشد که سرنوشت هزاران میلیارد ریال سرمایه اشخاص حقیقی و حقوقی به دست انگشت شمار کارمند دولت سپرده شده و این افراد بدون در نظر گرفتن ضوابط

مشاور حجتی اعلام کرد:

شکر در آستانه خودکفایی

مشاور وزیر جهاد کشاورزی، از خودکفایی ایران در تولید شکر تا سال ۱۴۰۰ خبر داد و گفت: وابستگی کشور به واردات روغن کاهش یافت.

شاهرخ رمضان نژاد با اشاره به اینکه ایران تا سال ۱۴۰۰ در تولید شکر خودکفا می شود، اظهار داشت: تأمین غذا برای جمعیت روبه رشد با حفظ و پایداری منابع پایه تولید، مهم ترین جنبه مدیریت و راهبری بخش کشاورزی است.

وی، افزایش تولیدات کشاورزی و بهبود امنیت غذایی به اتکای تولید داخلی را جهت گیری اصلی وزارت جهاد کشاورزی در چهار سال گذشته عنوان کرد و افزود: به دلیل محدودیت های اقلیمی به ویژه منابع آب و خاک، افزایش تولیدات با رویکرد افزایش در واحد سطح امکان پذیر بوده و بر این اساس، وزارت جهاد کشاورزی «افزایش بهره وری» را راهبرد اصلی در مدیریت بخش کشاورزی و تهیه و تدوین برنامه ها، طرح ها و سیاست های کشاورزی قرار داده و در دولت دوازدهم نیز تحقق و اجرای این راهبرد را پیگیری می کند.

مشاور وزیر جهاد با اشاره به تأثیر مجموعه ای از تدابیر مدیریتی و برنامه های اجرایی و همچنین پشتیبانی و حمایت های دولت به ویژه در زیرساخت های کشاورزی در دستیابی کشور به افزایش ۲۱ میلیون تنی تولیدات کشاورزی، اظهار داشت: در دولت یازدهم، تولید محصولات کشاورزی با رشد ۲۱ درصدی از ۹۷ میلیون تن در سال ۹۲ به ۱۱۸.۶ میلیون تن در سال ۹۵ افزایش یافته است.

رمضان نژاد از رشد ۱۴۰ درصدی خرید تضمینی گندم در دولت یازدهم خبر داد و گفت: با افزایش عملکرد در واحد سطح و کاهش سطح زیرکشت، تولید گندم از ۸ میلیون و ۸۱۶ هزار تن در سال ۹۲ به ۱۴.۵ میلیون تن در سال ۹۵ افزایش یافت و خرید تضمینی این کالای اساسی نیز از ۴.۸ میلیون تن در سال ۹۲ به ۱۱.۵ میلیون تن در سال ۹۵ رسید.

ایران در آستانه خودکفایی در تولید شکر

وی با اشاره به افزایش ۵۰۰ هزار تنی و دستیابی به رکورد تاریخی تولید شکر در دولت یازدهم، خاطر نشان کرد: تولید شکر از یک میلیون و ۱۲۳ هزار تن در سال ۹۲ به یک میلیون و ۶۴۳ هزار تن در سال ۹۵ افزایش یافت و با استمرار سیاست های افزایش بهره وری و توسعه کشت پاییزه چغندر قند، ایران تا سال ۱۴۰۰ در تولید شکر نیز پس از گندم به خودکفایی می رسد.

همراهی مصرف با تولید در مسیر خودکفایی

سمت کوچک تر شدن حرکت کرد. به طوری که اندازه خانوار ایرانی از میانگین ۴/۹۳ نفر در سال ۱۳۷۱ با کاهش ۳۲ درصدی به میانگین ۳/۳۸ نفر رسیده است.

این تحول بزرگی بوده و هست که پیامدهای آن بر مصرف کالاها از نظر کمی و کیفی قابل اعتناست. کوچک شدن خانوارها در این مدت همزمان با افزایش سطح تحصیلات در میان افراد هر خانوار و افزایش آگاهی از سبب غذایی مفید راه را برای مصرف برخی کالاها از نظر کل مصرف و مصرف سرانه هموار کرده است.

آمارهای ارائه شده از سوی بانک مرکزی نشان می دهد مصرف هر خانوار ایرانی در سفره خود - به معنای مصرف مستقیم شکر - در سال ۱۳۷۱ به طور میانگین ۱۷/۰۴ کیلوگرم بوده است که با شیب قابل توجه به ۸/۲۸ کیلوگرم در سال ۱۳۹۴ رسیده است.

یک محاسبه ساده نشان می دهد مصرف سرانه خانوار ایرانی در سال ۱۳۹۴ به طور میانگین ۴۷ درصد سال ۱۳۷۱ شده است. نصف شدن مصرف مستقیم شکر خانوارها به طور میانگین اگر همزمان با رشد تولید شود می توان امیدوار بود که خودکفایی در تولید و مصرف شکر با سرعت بیشتری محقق شود.

علاوه بر این از مدیران ارشد دستگاه های مرتبط با صنعت و تجارت و توزیع قند و شکر نیز می توان انتظار داشت که قیمت گذاری در این کالا را برای مصرف مستقیم از مصرف غیرمستقیم منفک کرده و راه را برای روند تدریجی آزادسازی قیمت ها هموار کند.

مهم ترین دگرگونی ها در جامعه ایرانی که یک روند پیوسته بوده است مربوط به متغیر خانوار است.

خانوار ایرانی در سال های پس از جنگ به

تحولات جامعه ایرانی در سال های پس از جنگ و عادی شدن زندگی اجتماعی - اقتصادی آثار و پیامدهای خود را بر همه فعالیت ها به مرور نشان می دهد. یکی از

سال	بعد خانوار (نفر)	مصرف خانوار (کیلوگرم)		
		قند	شکر	قند و شکر
۱۳۷۱	۴.۹۳	۵۴	۳۰	۱۷.۰۴
۱۳۷۲	۴.۹۳	۵۴	۳۱	۱۷.۲۴
۱۳۷۳	۴.۸۶	۵۰	۲۸	۱۶.۰۵
۱۳۷۴	۴.۷۷	۴۹	۲۶	۱۵.۷۲
۱۳۷۵	۴.۷۵	۴۸	۲۵	۱۵.۳۷
۱۳۷۶	۴.۵۹	۴۱	۲۲	۱۳.۷۳
۱۳۷۷	۴.۶	۴۲	۲۲	۱۳.۹۱
۱۳۷۸	۴.۵۶	۳۷	۲۳	۱۳.۱۶
۱۳۷۹	۴.۵۶	۳۸	۲۳	۱۳.۳۸
۱۳۸۰	۴.۵۳	۴۰	۲۴	۱۴.۱۳
۱۳۸۱	۴.۴۳	۳۷	۲۴	۱۳.۷۷
۱۳۸۲	۴.۳۶	۳۶	۲۰	۱۲.۸۴
۱۳۸۳	۴.۱۳	۳۴	۲۰	۱۳.۰۸
۱۳۸۴	۴.۰۹	۳۲	۲۰	۱۲.۷۱
۱۳۸۵	۴.۰۵	۳۰	۱۹	۱۲.۱۰
۱۳۸۶	۳.۹۵	۲۹	۱۷	۱۱.۶۵
۱۳۸۷	۳.۸۶	۲۷	۱۵	۱۰.۸۸
۱۳۸۸	۳.۷۶	۲۷	۱۶	۱۱.۴۴
۱۳۸۹	۳.۷	۲۷	۱۴	۱۱.۰۸
۱۳۹۰	۳.۵۳	۲۴	۱۲	۱۰.۲۰
۱۳۹۱	۳.۴۶	۲۲	۱۱	۹.۵۴
۱۳۹۲	۳.۴۷	۲۲	۱۱	۹.۵۱
۱۳۹۳	۳.۴۴	۲۱	۱۰	۹.۰۱
۱۳۹۴	۳.۳۸	۱۸	۱۰	۸.۲۸

* مأخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

دخالت‌های بازدارنده

دیوان‌سالاران دولتی

دخالت‌های پر شمار برخی نهادهای دیوان‌سالاری کهنسال ایرانی در کسب و کار شهروندان و بنگاه‌ها، کارها را سخت می‌کند. این دخالت‌ها از سوی همه دستگاه‌های اجرایی وجود دارد و اگر در مسیر این دخالت‌ها سدگذاری نشود، تولید صنعتی از پای درمی‌آید. حسین سلاح‌ورزی نایب‌رئیس اتاق

ایران به بهانه صدور یک بخشنامه از طرف یک دفتر وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به موضوع دخالت‌های این دستگاه‌ها پرداخته است. سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیز یکی از این سازمان‌ها است که می‌تواند مشمول نوشته زیر باشد. نوشته‌های وی را می‌خوانید:

جامعه انسانی برای فرار از فرسوده شدن در نبردهای درون‌سرمزینی و درون‌گروهی اقبال متفاوت و برای اینکه آسیب‌های سرچشمه گرفته از تعارض منافع به حداقل برسد، به این نتیجه رسید که نهادهای به نام دولت و دیوان‌دولتی را تأسیس و از این نهاد برای بهبود زندگی خود استفاده کند. با گذشت زمان اما همین جوامع به این نتیجه رسیدند که مدیران نهاد دولت باید با آرای آزاد و سالم شهروندان انتخاب شوند. شهروندان در کشورهایی که به این سنت وفادار هستند و راهشان باز است، از میان گروه‌ها و احزاب مختلفی که آمادگی خود را برای اداره جامعه برای یک دوره معین اعلام کرده و برنامه‌های خود را به اطلاع افکار عمومی رسانده‌اند، یک گروه را انتخاب می‌کنند. این گروه یا حزب اگر در دوره‌ای که مطابق قانون اجزای دولت همه اختیارات را در دست دارند، در بهبود روزگار شهروندان کامیاب باشد، برای یک دوره دیگر هم انتخاب می‌شود.

بعدها برای اینکه رسوب قدرت در دست یک فرد، راه را برای اصلاح نیندد، این مسئله طرح شد که یک نفر نمی‌تواند بیش از دو دوره پشت سر هم، رئیس دولت باشد. این روی زیبای دموکراسی و ضرورت تأسیس نهاد اجرایی است و می‌تواند برای شهروندان روش کارآمدی باشد تا دردهای کهنه و دردهای نو-پدید خود را با اختیارات دولت و دستگاه‌های دولتی به‌مرور کاهش دهند. اما روی بد این سکه که کمتر دیده شده و بر اثر مرور زمان به پدیده‌ای شرور تبدیل شده است، پدیدار شدن دیوان‌سالاری خودخواه و برهم زننده آسایش و آرامش ذهنی شهروندان در بخش‌های گوناگون است. این دیوان‌سالاری و اداره‌کنندگان آن آزمون‌دانه پس از رسوب در نهادهای دولتی و بدون توجه به اینکه از شهروندان دستمزد می‌گیرند تا تنگناهای آن‌ها را برطرف کنند، از ضعف قانون، گرفتاری و ناآگاهی شهروندان در شناخت حق و حقوق خویش استفاده نادرست کرده و به‌مرور به سد معبری برای فعالیت‌های اقتصادی و فرهنگی تبدیل می‌شوند. این وضعیت در همه جوامع کم یا زیاد دیده می‌شود و در برخی از جوامع مثل جامعه ایرانی به‌چند دلیل، دیوان‌سالاری به‌پدیده‌ای خودخواه تبدیل شده است. یک دلیل اصلی و

تاریخی این بوده و هست که شأن نهاد دولت بسیار بالاتر از شأن نهادهای مدنی مثل خانواده و بنگاه تلقی شده و می‌شود. دلیل دیگر بی‌نیازی نهاد دولت به‌طور نسبی از منابع مالی مردمی است. دولت در همه دهه‌های سپری شده نفت خام می‌فروخته و بخش قابل توجهی از درآمد ناشی از آن را به خودش و نهادهای وابسته به خودش اختصاص می‌داده است. به این ترتیب بوده و هست که زیرمجموعه‌های دولت در ایران خود را عقل کل و ارباب مردم پنداشته و با گروه‌های اجتماعی برخوردی بر پایه ارباب-رعیتی داشته و متأسفانه هنوز نیز دارند.

تجربه نشان داده است هرگاه منابع حاصل از صادرات نفت کاهش و به تبع آن سهم بخش‌های دیوان‌سالاری هم نزول پیدا کرده است، دیوان‌سالاری خودخواه و آزمون‌دانه فکر افتاده که برای ادامه حیات خود راه‌های کسب درآمد پیدا کند. به این ترتیب بوده و هست که در یک‌ونیم قرن اخیر هر دستگاه دولتی برای روز مبادای بی‌پولی خود، پدیده دادن امتیاز به شهروندان را اختراع کرده است. به‌طور مثال یک زیرمجموعه دولتی با دادن یا پس گرفتن امتیاز واردات نخ، پنبه، ماسوره و دستگاه ریسندگی، پشم و الیاف، به متقاضیان تولید پوشاک امتیاز می‌دهد و آن‌ها را ملزم می‌کند از دستورها پیروی کنند تا امتیاز داده‌شده، پس گرفته نشود. این داستان اما به همین جا خاتمه پیدا نمی‌کند و یک‌نهاد دیگر دولتی دستور می‌دهد تولیدکننده مجوز بسته‌بندی و حک آرم و نشان روی همان پوشاک را از آن نهاد اخذ نمایند، در غیراین صورت فلان ممنوعیت یا جریمه برای آن واحد در نظر گرفته می‌شود.

این داستان غم‌انگیز اسارت سرمایه‌گذاران در لابه‌لای چرخ‌های دیوان‌سالاری بی‌منطقی است که در دهه‌های تازه سپری شده به سدی بزرگ برای تولید و اشتغال و قدرت رقابت ایران با رقبای منطقه‌ای تبدیل شده و باعث شده همواره شرایط به‌نفع رقبای ما رقم بخورد. در شرایطی که دستکم از شروع دهه ۱۳۷۰ و سپری شدن روزگار دوران جنگ تحمیلی، جامعه ایرانی در کلیت خود به این نتیجه رسیده که باید از ضخامت و گستردگی دیوان‌سالاری بکاهد تا راه برای نفس کشیدن فعالان عرصه تولید باز

شود؛ اما دیوان‌سالاری بر اساس همان پندارهای قبلی و با ترفندهایی خاص در برهه‌هایی از زمان خود را به‌ظاهر پنهان نموده و هرگاه احساس کرده می‌تواند دوباره به میدان بیاید، ظهور کرده است. درحالی‌که دولت یازدهم یکی از برنامه‌های اصلی خود را مقررات‌زدایی و حذف دستورهای پر شمار و بازدارنده دستگاه‌های گوناگون قرار داده بود و با همکاری شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی قصد خود را اعلام و اجرایی کرده است، اما دیوان‌سالاری سرسخت هنوز در اندیشه این است که مناسبات منسوخ ارباب-رعیتی را زنده کند.

به این دستور اکید که در همین روزهای اخیر به سازمان توسعه تجارت ارسال شده توجه نمایید: «دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به اطلاع می‌رساند بنگاه‌ها قبل از اقدام به چاپ و تکثیر لفاق و بسته‌بندی در داخل و خارج از کشور، نیازمند اخذ تأییدیه لازم می‌باشند». به این ترتیب و بر پایه تصمیم یک گروه کوچک از دیوان‌سالاران به تنگ آمده از بی‌پولی یا کم‌پولی اخیر به دلیل کاهش سهم‌شان از نفت، با صدور این ابلاغیه و دستور، هزاران تولیدکننده و عرضه‌کننده کالا را در پروسه‌ای قرار می‌دهند که آن‌ها را ملزم می‌کند به این نهاد مراجعه نمایند و در غیراین صورت کارشان با مشکل مواجه خواهد شد. این گروه کوچک مستقر در یک دفتر از دفاتر و معاونت‌های یک‌نهاد مرتبط با فرهنگ، نمونه‌ای از دیوان‌سالاری اقتدارگرای ایرانی است که سرسختانه در برابر دگرگونی‌های ایران ایستاده و می‌خواهند دوباره به ارباب تبدیل شوند.

درحالی‌که بیش از چهار سال است برخی دستگاه‌های دولتی با همه نیرو تلاش دارند این مقررات بازدارنده و برهم زننده تعادل در کسب‌وکار شهروندان را شناسایی کنند، اقدام این دفتر نشان می‌دهد هنوز راه درازی در پیش است تا آن‌ها شناسایی و در یک پروسه کوتاه‌مدت برچیده شوند. باید در ذهنیت‌های معتقد به ارباب بودن نهاد دولت در برابر بنگاه‌ها، خانواده و احزاب به‌مثابه ستون‌های جامعه مدنی دگرگونی دامنه‌دار و ژرف ایجاد شود تا دیگر شاهد صدور چنین دستورهایی از سوی یک دفتر در یک وزارتخانه نباشیم.

* حسین سلاح‌ورزی

پیچیدگی‌های تعرفه

از صفحه اول

این داستان شاید یکی از مهم‌ترین تنگناها پس از جنگ بود که در نشست‌های جهانی در دستور کار قرار گرفت و از دل این مناسبات بود که موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت مشهور به «گات» زاد و رشد کرد. درحالی‌که دنیای کسب و کار و تجارت در جهان از سر ناگزیری و برای اجتناب از جنگ جهانی سوم به کاهش نرخ مؤثر تعرفه و واردات امید بسته و با استفاده از اختیارات سازمان تجارت جهانی کشورها را با هرگزایش سیاسی ملزم می‌کند از سخت‌گیری‌های تعرفه‌ای کم کنند اما در ایران رخدادهای سیاسی و اقتصادی همزمان با این حرکت جهانی به‌سویی دیگر رفت. به این معنی که با وقوع انقلاب اسلامی در ایران و با شروع جنگ تحمیلی عراق علیه ایران تجارت خارجی ایران به‌سوی بسته شدن سوق داده شد.

دیدگاه انقلابیون ایرانی در دهه نخست این بود که باید به سمت کاهش وابستگی اقتصادی رفت و یک مسیر تعریف شده در این راه افزایش نرخ تعرفه و پر شمار شدن انواع تعرفه‌ها بر واردات بود. این اندیشه و شرایط اداره کشور شاید تا پایان جنگ توجیه داشت و باید در مصارف ارزی دقت می‌شد. برنامه‌ریزان ارشد اقتصاد ایران مستقر در سازمان برنامه و بودجه وقت، در زمان تدوین برنامه‌های اول و دوم این موضوع را در کانون توجه قرار داده و تلاش کردند دیوار بلند تعرفه‌ها را اندکی کوتاه سازند. اما مقاومت بخش تولید و مقاومت جانانه سیاست‌ورزان ایرانی که با پشتیبانی روشنفکران ایرانی نیز همراه بود راه را بر برنامه‌ریزان تنگ و تاریک کرده بود. بدیهی است این وضعیت بیش از هر چیز به گسترده شدن دامنه و ژرفای جریان رانت‌جویانه در اقتصاد ایران منجر شد.

در قانون برنامه سوم توسعه که به گسب اکثریت مدیران ارشد اقتصادی و فعالان اقتصادی برنامه‌های مترقی برای بازکردن اقتصاد ایران از ابعاد گوناگون بود نوعی حذف تدریجی موانع تعرفه‌ای را در دستور کار قرارداد. این برنامه سوم اما برای ایجاد مصونیت تولید داخلی از آسیب واردات کالاهای دامپینگ و ارزان شده موانع غیرتعرفه‌ای را جایگزین می‌کرد. درحالی‌که این قانون قرار بود از میزان دستکاری اراده‌گرایانه بر تعرفه‌بندی‌ها بکاهد و آن را در مدار سیاست‌های سازگار با تحولات جهانی قرار دهد مقاومت‌ها از سرگرفته شد و رخنه‌هایی در این سیاست‌ها ایجاد شد. با روی کار آمدن دولت نهم سیاست‌های تجارت خارجی همانند همه سیاست‌های اقتصادی از چارچوب برنامه‌های توسعه و از چارچوب دانش اقتصاد خارج و در اختیار رئیس دولت و نیروهای پشت و پس این سیاست‌های تازه قرار گرفت. به‌طور مثال در حالی که تولید داخلی شکر در ایران جان گرفته بود دولت دهم با اراده سیاسی تعرفه واردات شکر را از ۱۰۰ به ۵ رساند و حتی تعرفه را حذف کرد. در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ و پایان کار دولت دهم سیاست‌های ارزی، تجاری و پولی و بانکی در اختیار یک سلیقه سیاسی بود و فاقد ثبات بود. به همین دلیل نوسان در نرخ تعرفه‌ها و شمار تعرفه‌ها به سلیقه و خواست دولت با تغییرات غیرقابل پیش‌بینی همراه شد.

در دولت یازدهم اما تلاش شد که نظم تازه‌ای در داستان تعرفه پدیدار شود که به دلایل سیاسی داخلی و خارجی و برآیند نیروها در داخل ناممکن شد.

نخستین تراز جهانی شکر ۱۸-۲۰۱۷ منتشر شد:

سایه سنگین مازاد بر

بازار جهانی شکر

پیشگامان

جهانی شکر در سال یادشده را ارائه و تأکید کرد سایه سنگین مازاد بر بازار شکر دیده می‌شود. ترجمه این گزارش در «نیشکر نیوز» آمده است که به نقل از سایت یادشده بخش‌هایی از آن را آورده‌ایم:

تراز جهانی شکر در سال زراعی ۲۰۱۷-۱۸ دستور بررسی و مطالعه قرار گرفته بود تا معلوم شود که بازار جهانی شکر به کدام سو می‌رود. نشریه بین‌المللی شکر و شیرین‌کننده‌ها در روزهای گذشته نخستین تراز

آسیاب نیشکر در آرژانتین معمولاً در ماه مه آغاز می‌شود و در ماه نوامبر/دسامبر به پایان می‌رسد، این بدان معناست که تولید ۲۰۱۷-۱۸ نوامبر/دسامبر آرژانتین عمدتاً به‌عنوان تولید محصول سال بومی ۲۰۱۸ تلقی می‌شود در حالی که شرایط اقلیمی کلمبیا بگونه‌ای است عملیات خرید کردن نیشکر در کل طول سال میسر است.

آسیا

به‌منظر می‌رسد تولید شکر آسیا در سال ۲۰۱۷-۱۸ به ۶۸،۸ میلیون تن برسد که از تولید ۶۰،۱ میلیون تنی امسال بیشتر است. در صورت تحقق این امر، تولید شکر این قاره به رکورد تولید ۳ فصل قبل خواهد رسید.

هند به دلیل بهبود بارندگی‌های موسمی سال ۲۰۱۶ و قیمت‌های بالای نیشکر، انتظار دارد شاهد افزایش قابل توجهی در تولید شکر برای سال آینده باشد. این امر پس از ۲ سال متوالی خشکسالی در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵، به کاشت محصول سال ۲۰۱۷-۱۸ کمک کرده است و انتظار می‌رود که سطح زیرکشت و میزان تولید در دو منطقه ماهاراشترا و کارناتاکا (دو استان از سه استان بزرگ تولیدکننده شکر) به شرایط قبل باز گردد. با در نظر گرفتن ثبات تولید شکر در استان اوتارپرادش، انتظار می‌رود تولید شکر این کشور در سال ۲۰۱۷-۱۸ با ۴،۴ میلیون تن افزایش نسبت به سال قبل، به رقم ۲۶،۵ میلیون تن (۲۴،۴ میلیون تن ارزش سفید) برسد. با این حال فصل موسمی ۲۰۱۷ خوب، برای پتانسیل تولید آینده این کشور بسیار مهم خواهد بود. تولید شکر تایلند در سال ۲۰۱۶-۱۷ به دلیل محتوای بیشتر قند در نی (و به‌رغم کاهش حجم نیشکر خرد شده از ۹۴ میلیون تن به ۹۳ میلیون تن)، با اندکی افزایش از ۱۰ میلیون تن سال قبل آن به حدود ۱۰،۳ میلیون تن رسید. خشکسالی که تا سال ۲۰۱۶ ادامه یافت همواره عامل بازدارنده‌ای برای تولید بود اما وجود بارندگی‌ها منجر به بهبود چشم‌انداز تولید شکر در آینده شده است. علاوه بر بهبود شرایط آب و هوایی، منابع صنعت اظهار داشتند که قیمت‌های خوب شکر در سال گذشته نیز، کشاورزان را به کشت بیشتر نیشکر برای سال بعد ترغیب نموده است. بنابراین در حال حاضر تصور می‌کنیم که میزان تولید شکر با بهبود قابل توجه به ۱۲ میلیون تن برسد که بالاترین رقم تولید این کشور تاکنون خواهد بود.

انتظار می‌رود سطح زیرکشت نیشکر چین در سال ۲۰۱۷-۱۸ به میزان قابل توجهی افزایش یابد زیرا قیمت‌های بالای نیشکر و شکر در طول سال ۲۰۱۶-۱۷ باعث ایجاد روحیه بهتر کشاورزان در این زمینه شده است. به‌عنوان مثال، قیمت حمایتی هر تن نیشکر در بزرگ‌ترین استان تولیدکننده این کشور (یعنی گوانجی ۴)، از ۴۴۰ یوان در سال ۲۰۱۵-۱۶ و اندکی کمتر از ۴۰۰ یوان سال قبل آن

روسیه در سال ۲۰۱۶-۱۷ به رکورد تولید ۶،۷ میلیون تن شکر رسید. سطح زیرکشت برای برداشت محصول در سال ۲۰۱۷-۱۸ تقریباً ۵ درصد رشد خواهد داشت که در صورت اجازه دادن شرایط آب و هوایی برای فراوری کل محصول، میزان تولید شکر این کشور به بالاترین سطح خود تاکنون می‌رسد. در حال حاضر ما در این مورد با احتیاط عمل کرده و تولید سال ۲۰۱۷-۱۸ را نسبت به سال قبل، بدون تغییر در نظر می‌گیریم. در دوره زراعی که از اواخر ماه ژوئن شروع شده و تا اوایل ماه مارس ادامه دارد همواره این خطر وجود دارد که شرایط آب و هوایی نامناسب باعث شود بخشی از محصول غیرقابل بازیافت گردد.

کشاورزان اوکراینی، سطح زیرکشت چغندر سال ۲۰۱۷-۱۸ خود را به حدود ۳۱۳۰۰۰ هکتار رساندند که ۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل نشان می‌دهد. صادرات قوی سال ۲۰۱۶-۱۷ تأثیر قابل توجهی بر روی تولیدکنندگان محلی داشته و منجر به گسترش سطح زیرکشت و افزایش سرمایه‌گذاری برای بازسازی کارخانه‌های شکر و بهبود کیفیت محصول آنها شد. اگرچه پیش‌بینی می‌شود که تعداد کارخانه‌های عملیاتی در سال ۲۰۱۷-۱۸، از ۴۲ تا ۴۵ واحد سال قبل به ۴۷ مورد برسد لیکن شرایط نامساعد آب و هوایی در فصل بهار می‌تواند منجر به کاهش عملکردها شود. لذا احتمالاً میزان تولید در فصل جدید در سطح ۲،۲ میلیون تن بدون تغییر باقی خواهد ماند.

تولید شکر ترکیه در سال ۲۰۱۶-۱۷ افزایش یافته و به ۲،۸ میلیون تن می‌رسد که علت آن، افزایش ۱۸ درصدی سطح زیرکشت همراه با عملکرد بسیار بالای محصول است. انتظار می‌رود که تولید سال ۲۰۱۷-۱۸ در سطح سال قبل پایدار باشد.

آمریکای جنوبی

برآورد می‌شود تولید شکر آمریکای جنوبی در سال ۲۰۱۷-۱۸ به رقم ۴۷،۷ میلیون تن برسد که بالاتر از تولید ۴۷،۶ میلیون تن امسال است. تولید سال تراز ۲۰۱۷-۱۸ برزیل در منطقه جنوب مرکزی (CS) به دو دوره تقسیم می‌شود که شامل انتهای دوره برداشت ۲۰۱۷-۱۸ (کل محصول تولیدی بعد از اول اکتبر) و شروع برداشت سال ۲۰۱۸-۱۹ بعدی (کل محصول تولیدی تا ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۸) می‌باشد. بنابراین، تولید سال تراز ۲۰۱۷-۱۸ بستگی زیادی به برداشت محصول نیمه اول فصل برداشت بومی ۲۰۱۸-۱۹ دارد که پیش‌بینی آن در این زمان دشوار است. به‌طور کلی، احتمالاً حجم نیشکر در سال ۲۰۱۸ آتی بواسطه کشت مجدد اصلاحی نیشکر سال قبل تقویت شده است، این در حالی است که نرخ احیاء مزارع و کشت مجدد، چندین سال متوالی پایین بود. با این حال، کاهش سریع قیمت شکر خام (و در صورت تداوم)، ممکن است به تخصیص مجدد نیشکر از تولید شکر به تولید اتانول در سال آینده منجر شود. براساس سال زراعی (اوریل/مارس)، این می‌تواند باعث کاهش تولید شکر از ۴۰،۸ میلیون تن سال ۲۰۱۶-۱۷ به حدود ۳۹،۵ میلیون تن در سال ۲۰۱۷-۱۸ شود. بر مبنای دوره اکتبر/سپتامبر، احتمالاً میزان تولید در حدود ۴۰،۱ میلیون تن خواهد بود. پیش‌بینی شده است تولید شکر کلمبیا از ۲،۳ میلیون تن امسال به بیش از ۲،۴ میلیون تن در سال ۲۰۱۷-۱۸ افزایش یابد. با این حال، احتمال می‌رود تولید شکر آرژانتین مشابه سال ۲۰۱۶-۱۷ در سطح ۲،۱ میلیون تن باقی بماند. عملیات

۴،۹ میلیون تن مازاد سال ۲۰۱۷-۱۸

پیش‌بینی می‌شود افزایش تولید جهانی در سال آینده، بیش از حد کافی خواهد بود و پس از دو سال متوالی کسری تراز، این موضوع باعث بازگشت بازار جهانی به مازاد خواهد شد، با این حال انتظار می‌رود مصرف ظاهری در سال ۲۰۱۷-۱۸ معادل ۳،۹ میلیون تن رشد داشته باشد. بنابراین، برآورد می‌شود بازار شکر از کسری ۴،۷ میلیون تنی شکر جهانی در سال ۲۰۱۶-۱۷ به مازاد ۴،۹ میلیون تنی در سال آینده منتهی شود. این شامل ۱،۷ میلیون تن شکر مصرف نامرئی (در مفهوم ما، تفاوت بین صادرات جهانی و واردات جهانی) سال ۲۰۱۷-۱۸ نیز هست.

به‌طور کلی، بیشترین افزایش تولید سال ۲۰۱۷-۱۸ در آسیا دیده می‌شود. تولید شکر این منطقه با افزایش ۸،۷ میلیون تن نسبت به سال قبل، به رقم ۶۸،۸ میلیون تن می‌رسد. افزایش قابل ملاحظه فوق به دلیل بهبود شرایط تولید ناشی از خشکسالی در برخی کشورها و همچنین افزایش سطح زیرکشت محصول به دنبال قیمت بالای شکر در دوره اخیر است. انتظار می‌رود که تولید شکر در اروپا نیز به میزان قابل توجهی افزایش یابد و کل تولید این منطقه در فصل جدید به ۳۳،۳ میلیون تن برسد که از تولید ۳۰،۴ میلیون تن سال قبل بیشتر است. لغو سهمیه‌های تولید شکر در اتحادیه اروپا، میزان تولید در این منطقه را افزایش خواهد داد، لازم به ذکر است که سطح زیرکشت چغندر قند در روسیه و اوکراین نیز افزایش داشته است. ممکن است آفریقا نیز با افزایش قابل توجه یک میلیون تنی (بر روی کاغذ) تولید شکر مواجه باشد، این رشد در صورتی تحقق خواهد یافت که رفع مشکلات آسیاب‌های جدید در اتیوپی با پیش‌بینی‌های بهبودی خشکسالی در آفریقای جنوبی و سوازیلند همراه باشد. تولید شکر آمریکای شمالی و مرکزی در سال ۲۰۱۷-۱۸ می‌تواند به ۲۲،۸ میلیون تن برسد که ۰،۴ میلیون تن بیشتر از فصل حاضر خواهد بود. تولید شکر آمریکای جنوبی در سال ۲۰۱۷-۱۸ (اکتبر/سپتامبر) در حد ۴۷،۷ میلیون تن (در مقایسه با ۴۷،۶ میلیون فصل حاضر) خواهد بود چرا که انتظار می‌رود تولید شکر برزیل بدون تغییر باقی بماند. نهایتاً، تولید شکر اقیانوسیه به ۵،۶ میلیون تن می‌رسد که کمی بیشتر از تولید ۵،۵ میلیون تنی سال قبل است.

اروپا

تولید شکر اروپا ممکن است در سال ۲۰۱۷-۱۸ افزایش قابل توجهی داشته باشد که ناشی از افزایش قابل ملاحظه سطح زیرکشت محصول در اتحادیه اروپا، روسیه و اوکراین می‌باشد. بازار شکر اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۷-۱۸ وارد دوره جدیدی می‌شود، زیرا کشاورزان این منطقه برای اولین بار پس از ۵ دهه، بدون مواجه با محدودیت‌های سهمیه‌ای بازاریابی اقدام به کشت محصول نمودند. تجزیه و تحلیل‌های کشورها نشان می‌دهند که سطح زیرکشت در ۱۹ کشور تولیدکننده چغندر قند این اتحادیه، در مجموع حدود ۱۶ درصد افزایش یابد. افزایش سطح زیرکشت چغندر قند می‌تواند تولید شکر چغندری اروپا را به بالاترین سطح پس از سال ۲۰۰۵-۰۶ برساند. در حال حاضر تولید شکر چغندری اروپا در حدود ۲۰ میلیون تن پیش‌بینی شده است که ۲،۹ میلیون تن (یا ۱۷ درصد) بیشتر از تولید سال قبل است.

به ۵۰۰ یوان در سال ۲۰۱۶-۱۷ افزایش یافته است. به علاوه، دولت گوانجی پرداخت یارانه‌های کشاورزان نیشکری به مبلغ ۸۶۹ دلار در هر هکتار، برای بذر، ماشین آلات کشاورزی، مالچ پاشی و کوددهی را آغاز کرده است. این بخشی از برنامه دولت مرکزی است که بر اساس آن، ظرفیت برنامه پنجساله ۲۰۱۶-۲۰۲۰ تولید شکر کشور را به ۱۶،۳ میلیون تن (۵ میلیون تن، ارزش سفید) افزایش می‌دهد. چشم‌انداز قیمت و در نتیجه تولید داخلی نیز می‌تواند از معرفی مقررات ویژه واردات شکر برای سه سال سود ببرد. فرض می‌کنیم که افزایش سطح زیرکشت و سیاست‌های حمایتی دولت می‌تواند منجر به افزایش ۲ میلیون تنی در تولید شکر نسبت به سال گذشته و رسیدن به سطح ۱۲،۱ میلیون تن در سال ۲۰۱۷-۱۸ شود.

تقاضای جهانی شکر در سال ۲۰۱۷-۱۸ چگونه خواهد بود؟

برآورد شده است که مصرف جهانی شکر در سال ۲۰۱۶-۱۷ با رشدی در حدود ۰،۴ درصدی مواجه باشد که پایین‌تر از رشد ۰،۷ درصدی فصل گذشته است. همان‌طور که در گزارشات قبلی اشاره شد شکر در سراسر جهان تحت تأثیر حملات مربوط به اثرات نامطلوب آن بر سلامت انسان قرار گرفته است. پرتغال به‌همراه آفریقای جنوبی (برای اقدام در اواخر سال جاری)، آخرین کشورهایی هستند که اخیراً به لیست کشورهای وضع‌کننده مالیات بر روی نوشیدنی‌های شیرین شده اضافه شده‌اند. در گزارش آگوست ۲۰۱۶ عنوان شد که دولت در مورد مالیات پیشنهادی، اول آوریل را به‌عنوان تاریخ شروع وضع مالیات سودا اعلام نموده که این موضوع برای اولین بار در قاره آفریقا ثبت شده است، لیکن در این تاریخ اقدامی صورت نگرفت. قانون پرداخت مالیات ۲۰ درصدی در مورد نوشابه‌های غیرالکلی در آفریقای جنوبی قرار است در اواخر امسال اجرایی شود، در این خصوص، «جزئیات نهایی و قوانین تصویب شده‌اند.» هرچند رأی‌دهندگان در شهر ستافه نیومکزیکو، ماه گذشته پیشنهاد مالیات ۲ درصدی برای هر اونس سودا را رد کردند لیکن انگیزه برای وضع این مالیات‌ها در ایالت‌های ایالات متحده در حال رشد است. این مالیات‌ها در برکلی (کالیفرنیا) و ناواهو برقرار شده‌اند و در فیلاولفیا، پنسیلوانیا در اول ژانویه اجرایی شد. علاوه بر این، این قوانین در رأی‌گیری ۸ نوامبر ۲۰۱۶ در چهار شهر دیگر (سانفرانسیسکو، اوکلند و آلبانی در کالیفرنیا؛ بولدر در کلرادو) تصویب شدند. کوککاتی، ایلیون (شیکاگو) اخیراً پیگیر موضوع هستند و در حال حاضر در ایالت‌های آلاباما و ماساچوست مورد بحث قرار دارد. نهایتاً اینکه شورای شهر سیاتل در پنجم ژوئن، به‌وضع مالیات ۱،۷۵ درصدی برای توزیع نوشیدنی‌های شیرین شده با شیرین‌کننده‌های انرژی‌زا رأی داد لیکن نوشیدنی‌های حاوی کمتر از ۴۰ کالری شکر در هر ۱۲ اونس محصول را از پرداخت این مالیات معاف کردند. این هشتمین اقدامی است که پس از سال ۲۰۱۴ در ایالات متحده به‌تصویب رسیده است. در اروپا، مجلس بریتانیا در اواخر ماه آوریل وضع مالیات بر روی نوشیدنی‌های شیرین شده با شکر را از اول آوریل ۲۰۱۸ تصویب کرد. جورج اسبرن، نخست‌وزیر سابق، در سال گذشته وضع مالیات بحث‌برانگیزی را برای مبارزه با چاقی اعلام کرد. وضع مالیات دو آستانه دارد: ۱/۱۸ پوند (GBP) برای هر لیتر نوشابه‌های غیرالکلی با بیش

از ۵ گرم شکر در هر ۱۰۰ میلی لیتر و ۰/۲۴ پوند در هر لیتر برای نوشابه‌هایی با بیش از ۸ گرم در هر ۱۰۰ میلی لیتر. با توجه به وضع مالیات، به‌نظر می‌رسد این اقدامات در نهایت روی مصرف این نوشیدنی‌ها تأثیر داشته باشد. به‌عنوان مثال، وضع مالیات یک‌سنت برای هر اونس در برکلی، هزینه یک بطری ۲ لیتری کوکاکولا را از ۱،۶۹ دلار به ۲،۳۷ دلار افزایش می‌دهد (فرض بر این است که مالیات بر توزیع کنندگان، به مصرف کنندگان منتقل می‌شود). اگر کشورهای در حال توسعه همانند هند و تایلند بخواهند در زمینه این قبیل مالیات‌ها اقدام کنند این افزایش قیمت حتی بیشتر از این خواهد بود چرا که انعطاف‌پذیری قیمت تقاضا در کشورهای در حال توسعه بیشتر از کشورهای صنعتی است. به‌علاوه، تولیدکنندگان مواد غذایی و نوشیدنی‌ها به‌طور قابل توجهی از میزان شکر مصرفی در محصولات خود خواهند کاست تا هم خواسته مصرف کنندگان برای محصولات سالم‌تر را تأمین کنند و هم از پرداخت مالیات‌های فوق ذکر جلوگیری نمایند. به‌علاوه، رشد جمعیت و رشد اقتصادی از محرک‌های اصلی مصرف شکر جهانی است چرا که در واقع معمولاً رشد استاندارد زندگی به مصرف بیشتر فرآورده‌های غذایی حاوی مقادیر زیادی شکر (مانند لبنیات، نوشابه و غیره) منجر می‌شود. علاوه بر این، معمولاً کاهش درآمدی تقاضای شکر در کشورهای کم درآمد بالاتر است به‌طوری که با افزایش سطح درآمد در این کشورها، مقدار مصرف بیشتر افزایش می‌یابد.

در حال حاضر انتظار می‌رود که میزان مصرف شکر جهانی در سال ۲۰۱۷-۱۸ با ۲،۱ درصد افزایش به ۱۸۴،۴ میلیون تن برسد. این رقم در مقایسه با سال گذشته در حدود ۳،۹ میلیون تن افزایش یافته است. ثبات مصرف در سال ۲۰۱۶-۱۷ تا حد زیادی مربوط به کاهش چشمگیر مصرف در هند (به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده شکر در جهان، از ۲۷ میلیون تن به ۲۶،۳ میلیون تن) بوده است. انتظار می‌رود که این میزان در سال ۲۰۱۷-۱۸ تغییر یابد و میزان مصرف به ۲۷،۵ میلیون تن افزایش یابد. یک دلیل مهم برای کاهش مصرف شکر در هند، تغییرات چشمگیر اقتصادی طی ماه نوامبر بود که منجر به کاهش قابل‌ملاحظه فروش داخلی گردید. واقعیت دیگر این است که قیمت‌های داخلی شکر از ۳۴ روپیه در ابتدای فصل ۲۰۱۶-۱۷ به ۴۰ روپیه در اواسط فصل قبل افزایش یافت و مجدد به حدود ۳۷ روپیه در زمان نوشتن این گزارش رسید. با توجه به این که کشت قیمتی تقاضای شکر در یک کشور در حال توسعه مانند هند بسیار بالاتر از کشورهای صنعتی مانند ژاپن، ایالات متحده و یا آلمان است، به‌نظر منطقی است که فرض شود میزان مصرف در این فصل تحت تأثیر قیمت‌ها قرار گرفته است. به‌همین ترتیب، کاهش بیشتر مورد انتظار در قیمت‌های داخلی به افزایش شدید تولید احتمالی در فصل آینده مرتبط می‌شود. آخرین مورد و مهم‌تر از همه، دولت مرکزی در روز ۱ فوریه در بودجه سال ۲۰۱۷-۱۸ (آوریل/مارس) اعلام کرد که یارانه خود را برای فروش شکر به فقرا حذف خواهد کرد. این اقدام در نهایت با حفظ برخی از یارانه‌ها برای فقیرترین فقرا تعدیل شد.

به‌طور مشابه، پیش‌بینی شده است که افزایش سالانه قیمت‌های داخلی شکر در چین (از حدود ۴۸۰۰ یوان سال گذشته به اوج خود یعنی ۷۲۰۰-۷۳۰۰ یوان در اواخر ماه نوامبر)، میزان مصرف آن را تحت تأثیر قرار داده است. درحالی که قیمت‌های شکر به حدود ۶۲۵۰۰ یوان در هر تن بازگردانده شده است اما هنوز هم به‌طور قابل توجهی بالاتر از سطح قیمت سال قبل می‌باشد.

علاوه بر این، شیرین‌کننده‌های مبتنی بر ذرت، یک جایگزین ارزان قیمت برای شکر را فراهم کرده‌اند و این موضوع، تقاضای برای شکر را از سوی تولیدکنندگان مواد غذایی و نوشیدنی تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین فرض می‌کنیم که مصرف داخلی چین از ۱۷،۳ میلیون تن سال ۲۰۱۶-۱۷ به حدود ۱۶،۷ میلیون تن در سال ۲۰۱۶-۱۷ کاهش یابد. درحالی‌که وضع عوارض واردات اضافی اخیر ممکن است از قیمت‌های داخلی حمایت کند لیکن افزایش مورد انتظار در تولید داخلی، اثر متفاوتی خواهد داشت. با این حال هنوز زمان لازم است تا مشخص شود آیا عوارض واردات اضافی در نهایت بر کل واردات اثر خواهد گذاشت یا خیر؟ این درحالی‌است که کاهش شدید قیمت‌های شکر در بازارهای بین‌المللی، تجارت غیرقانونی آنرا از طریق مرزهای متخلخل جنوبی چین افزایش داده است. افزایش حجم تجارت غیررسمی نیز باعث کاهش قیمت‌های داخلی می‌شود که به نوبه خود، موجب افزایش مصرف شکر خواهد شد. در مجموع انتظار داریم میزان مصرف داخلی شکر طی سال ۲۰۱۷-۱۸ به حدود ۱۷،۵ میلیون تن افزایش یابد.

پیش‌بینی می‌شود که مصرف شکر آسیا در سال ۲۰۱۷-۱۸ به رشد خود ادامه داده و به ۸۷،۹ میلیون تن برسد که از رقم ۸۵ میلیون تن سال گذشته بیشتر است. این افزایش به‌طور عمده متأثر

از پیش‌بینی رشد مصرف برای هند و چین است. انتظار می‌رود که مصرف شکر اروپا در سال ۲۰۱۷-۱۸ به ۳۱ میلیون تن برسد، با این حال میزان مصرف شکر در آمریکای شمالی و مرکزی به ۲۱،۵ میلیون تن خواهد رسید که ۰،۲ میلیون تن افزایش نسبت به قبل را نشان می‌دهد. مصرف شکر در آمریکای جنوبی از ۱۹،۹ میلیون تن سال جاری به ۲۰،۳ میلیون تن افزایش خواهد یافت، برزیل با مصرف سالانه ۱۲ میلیون تن، تقریباً بزرگ‌ترین مصرف‌کننده شکر در این منطقه است. مصرف شکر در آفریقا به دلیل رشد بالای جمعیت در حال افزایش است و ممکن است در سال ۲۰۱۷-۱۸ به ۲۲ میلیون تن برسد که ۲،۳ درصد رشد نسبت به مصرف ۲۱،۵ میلیون تنی سال گذشته داشته است. مصرف در اقیانوسیه بدون تغییر سالانه و به‌طور بسیار پایدار، در محدوده ۱،۷ میلیون تن باقی مانده است. استرالیا با مصرف ۱،۴ میلیون تن، مهم‌ترین مصرف‌کننده شکر این منطقه محسوب می‌شود. مصرف شکر در کشورهای واردکننده به حداکثر خود رسیده است.

اوج مصرف شکر در کشورهای واردکننده

پس از رشد آرام مصرف در این فصل، به‌نظر می‌رسد که کشورهای در حال توسعه شاهد بهبود رشد مصرف شکر در سال ۲۰۱۷-۱۸ باشند و تخمین زده می‌شود کل مصرف این کشورها به ۱۳۷،۲ میلیون تن برسد که حدود ۷۴ درصد از تقاضای جهانی را تشکیل می‌دهد. تقاضای شکر در کشورهای صنعتی همچنان در محدوده نسبتاً باریک و بدون تغییرات قابل توجه نسبت به سال‌های گذشته حرکت می‌کند. پیش‌بینی می‌شود مصرف این کشورها در سال ۲۰۱۷-۱۸ به ۴۷،۲ میلیون تن برسد که ۰،۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل نشان می‌دهد. مصرف شکر در کشورهای واردکننده با حدود ۲،۷ درصد افزایش، در فصل آینده به ۱۳۹،۴ میلیون تن می‌رسد. به‌طور کلی به‌نظر می‌رسد که میزان مصرف شکر در کشورهای صادرکننده در محدوده ۴۵ میلیون تن، بدون تغییر باقی بماند. رشد مصرف در این گروه از کشورها نسبت به کشورهای واردکننده پایین‌تر است چرا که دسترسی کافی به شیرین‌کننده‌ها، منجر به مصرف بسیار بالای سرانه شکر در این کشورها شده است. از این‌رو، رشد پتانسیل آتی آنها محدود شده است.

افزایش مختصر ذخایر جهانی در سال ۲۰۱۷

پیش‌بینی می‌شود که نسبت ذخایر به مصرف در سال ۲۰۱۷-۱۸ به رقم ۳۹،۳ درصد برسد که از ۳۷،۴ درصد این فصل بالاتر است. درحالی‌که این تغییر، پس از سه دوره متوالی کاهش صورت گرفته، لیکن هنوز پایین‌تر از «سطح آسایش ۸۸» حدود ۴۵ درصدی سال‌های ۲۰۱۳-۱۴ و ۲۰۱۴-۱۵ می‌باشد. مازاد یا کمبود شکر در سال شکر به معنی شکاف بین تولید و تقاضای جهانی از جمله مصرف ثبت‌نشده (شکاف بین صادرات و واردات) است. بررسی دقیق‌تر این رویکرد نشان می‌دهد که واژه مازاد یا کمبود به معنی افزایش یا کاهش ذخایر است. درحالی‌که تخمین زده می‌شود کسری سال ۲۰۱۶-۱۷ (اکتبر/سپتامبر) در حدود ۴،۷ میلیون تن باشد. انتظار می‌رود افزایش تولید جهانی منجر به مازاد ۴،۹ میلیون تنی شکر در سال ۲۰۱۷-۱۸ شود. به‌هرحال مازاد، مازاد است و معمولاً به‌صورت معکوس نسبت به قیمت‌ها نمایان می‌شود. در واقع، این اولین سال مازاد پس از ۲ سال کمبود شدید خواهد بود. به عبارت دیگر، موجودی جهانی از ۱۶۳ روز مصرف در پایان فصل ۲۰۱۴-۱۵ به ۱۳۷ روز در سال ۲۰۱۶-۱۷ کاهش یافت و بر روی کاغذ انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۷-۱۸ به ۱۴۳ روز برسد.

ذخایر مازاد به‌منظور دسترسی بی‌وقفه به محصول از تولید کارخانه تا مصرف‌کننده و پوشش نیاز مصرف در فاصله زمانی بین پایان یک دوره تولید و آغاز دوره بعدی مورد نیاز است. به‌نظر می‌رسد این وضعیت در سال ۲۰۱۷-۱۸ و در جهت مشابه سال قبل، با ۰،۴ میلیون تن رشد به ۳،۷ میلیون تن برسد که هنوز هم از سطوح سنگین ۱۳ تا ۱۵ میلیون تنی ۳ تا ۴ سال قبل افزایش زیادی دارد. این بدان‌معناست که اتفاق نامطلوب در چشم‌انداز تولید، باعث افزایش قیمت‌ها خواهد شد. به‌طور مشخص، هند با ذخایر نزدیک به حداقل مورد نیاز برای حفظ جریان تأمین محصول بین تولید تا مصرف، وارد فصل ۲۰۱۷-۱۸ خواهد شد و شرایط نامساعد آب و هوایی موجود در آنجا، ممکن است مستلزم واردات بزرگ‌تر در فصل آینده باشد. هرچند در این لحظه به‌نظر نمی‌رسد که این موضوع حتمی باشد لیکن باید توجه داشت که همواره مقدار مصرف این کشور، پتانسیلی برای تغییر قابل توجه قیمت‌های جهانی بوده است. ممکن است در حال حاضر به‌طور خلاصه بیان شود که برای فصل آینده مازاد پیش‌بینی شده است لیکن این موضوع مستلزم بررسی‌های جامع‌تری است. این بدان‌معناست که فعلاً مازاد تنها بر روی کاغذ است و تأیید آن در ماه‌های آینده مشخص خواهد شد.

وزیر جهاد کشاورزی تأکید کرد:

دولت باید از خود کفایی حمایت کند

را کاهش داده و کنترل کنیم و با همین میزان آب، ۳ برابر افزایش کشت داشته باشیم. عضو کابینه دولت در مورد مشارکت بخش خصوصی در حوزه کشاورزی اظهار داشت: در ارتباط با بحث تولید خصوصی‌ترین بخش اقتصاد کشور کشاورزی است اما در حوزه زیرساخت‌ها و ارائه خدمات مثل مبارزه با آفات و تأمین بذر و همچنین ارائه تسهیلات، باید دولت منابعی را به این حوزه اختصاص دهد. وی ادامه داد: در این راستا سرمایه بانک کشاورزی با پرداخت بدهی‌های دولت به ۴ برابر افزایش یافته و در نتیجه ظرفیت وام‌دهی را بالا بردیم و در حال حاضر با ۱۵ درصد پایین‌ترین نرخ بهره تسهیلات را داریم.

مکانیزه کردن سیستم آبیاری مزارع

وزیر جهاد کشاورزی در خصوص تخصیص ۱۰ میلیارد دلار منابع صندوق توسعه ملی برای مکانیزه کردن سیستم آبیاری در تمامی مناطق کشور اظهار داشت: این منابع به سه بخش تعلق گرفته است؛ ۵۰۰ میلیون دلار آن متعلق به ۴۶ هزار هکتار از مزارع استان سیستان و بلوچستان است که به‌طور کامل پرداخت شده و به موجب

هزار و ۵۰۰ هکتار را تبدیل به کشت گلخانه‌ای کنیم و این نکته ضروری است که باید آب را به تولید محصولات آب بر اختصاص ندهیم. حجتی اظهار داشت: تا پایان دولت دوازدهم رشد سالانه ۸ درصدی در تولید محصولات کشاورزی هدف‌گذاری شده که اکنون این رقم به ۵.۳ درصد رسیده و دستیابی به این میزان رشد با توجه به اختصاص منابع مالی امکان‌پذیر است.

هدف‌گذاری بهبود تراز تجاری غذایی در افق ۱۰ ساله

وی ادامه داد: تراز تجاری غذایی ما طی ۴ سال گذشته علی‌رغم افزایش جمعیت ۵ میلیارد دلار بهبود یافته و به منفی ۳.۱ میلیارد دلار رسیده است و برنامه ما این است که این رقم در افق ۱۰ ساله به صفر برسد.

وی افزود: البته برخی محدودیت‌ها همچون کمبود منابع آب در تولید وجود دارد؛ در حوزه تولید شکر در سال ۹۶ به میزان ۵۲۰ هزار تن افزایش تولید داشتیم و در همین بحث شکر با توسعه کشت پاییزه و کاهش کشت بهاره می‌توانیم آب مصرفی

کارنامه مناسب و دارای نقاط مثبت قابل توجه محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی در ۴ سال فعالیت دولت یازدهم در میان علاقه‌مندان به اقتصاد سیاسی ایران و همچنین در میان فعالان اقتصادی و کشاورزان موجب شده است او یک سال دیگر سکان این بخش را در اختیار داشته باشد. حجتی در دولت دوازدهم همان سیاست‌های دولت قبل به‌ویژه خودکفایی در محصولات اساسی و رشد ۸ درصدی تولید محصولات کشاورزی را در کانون توجه قرار داده است. او در یک گفت‌وگوی مشروح تلویزیونی و در گفت‌وگو با رسانه‌های گوناگون هدف‌های ۴ سال آینده دولت را بیان کرده است. نکته بسیار با اهمیت در برنامه‌های این وزیر که مورد قبول دولت نیز قرار دارد حمایت از تولید محصولات کشاورزی است و اینکه دولت نباید به بهانه‌های گوناگون تولیدات این بخش را در برابر واردات بی‌پناه بگذارد.

وزیر جهاد کشاورزی گفت: تا پایان دولت دوازدهم رشد سالانه ۸ درصدی در تولید محصولات کشاورزی هدف‌گذاری شده که اکنون این رقم به ۵.۳ درصد رسیده است. در این برنامه‌ها اساس کار را بر توسعه بهره‌وری گذاشته‌ایم و ظرفیت‌های مغفول بخش کشاورزی را مورد توجه قرار دادیم و نگاه ما بر اساس اسناد بالادستی همچون برنامه ششم توسعه و اقتصاد مقاومتی تدوین شده است. وی با اشاره به اینکه در دولت یازدهم تولید محصولات کشاورزی با رشد ۲۱ میلیون تنی به ۱۱۸ میلیون تن رسیده است ادامه داد: ما در بحث گندم و دانه‌های روغنی رشد داشته‌ایم در خصوص محصولات باغی با توجه به تنوع محصول قابلیت صادرات داریم و به‌طور متوسط در تولید محصولات کشاورزی ۵.۳ درصد داشتیم. وزیر جهاد کشاورزی تصریح کرد: در ارتباط با شیر و فرآورده‌های لبنی و محصولات باغی مزیت داریم و در محصولات زراعی با توجه به کمبود منابع آبی، تمرکز را بر روی محصولاتی که از آب سبز و بارندگی بهره می‌برند همچون گندم و جو، قرار داده‌ایم.

ضرورت توجه به ظرفیت‌های مغفول مانده بخش کشاورزی

وی اظهار داشت: ما از بسیاری از ظرفیت‌های بخش کشاورزی غافل هستیم به‌طور مثال در گیاهان دارویی با توجه به درخواست بازار جهانی و تنوع محصول در کشور و همچنین قابلیت اشتغال‌زایی بالا، باید کار بیشتری انجام گیرد. این مقام مسئول تصریح کرد: در حوزه پرورش ماهی در قفس در ارزیابی اولیه پیش‌بینی ظرفیت پرورش یک میلیون تن ماهی در قفس را داریم؛ اکنون ۴۰۰ قفس در دریا داریم و در برنامه پنج‌ساله مقرر شده ظرفیت تولید به ۲۰۰ هزار تن برسد. وی در پاسخ به این سؤال که چه برنامه‌ای برای بهره‌گیری از این ظرفیت‌ها و افزایش اشتغال‌زایی دارید گفت: ما در توسعه گلخانه با توجه به کاهش مصرف آب می‌توانیم در هر هکتار ۱۰ هزار نفر اشتغال خواهیم داشت و ما امیدوار هستیم سالانه ۲ تا ۲

شهرود

گزارش روزنامه شهرود از روزهای خوب شکر

سال به‌سال به سطح زیرکشت چغندر قند در این استان اضافه می‌شد تا آنجا که طبق آخرین برآوردها بیش از ۹ هزار هکتار از زمین‌های شوش به کشت این محصول اختصاص داشت اما پس از تعطیلی کارخانه قند دزفول، سطح زیرکشت چغندر قند در شوش به صفر رسید. حالا با راه‌اندازی دوباره این کارخانه که ظرفیت تولید ۵ هزار تن چغندر قند، تصفیه ۵۰۰ تن شکر خام، تولید ۳۰۰ تن تفاله خشک و ۲۰۰ تن قندگیری ملاس را در روز دارد، به‌نظر می‌رسد که دوباره رونق اقتصادی به شوش و دزفول برگردد.

اما قند فسا هم کارخانه دیگری است که احیای آن در دستور کار دولت و وزارت جهاد کشاورزی قرار دارد و هر چند که نسبت به کارخانه دزفول کوچکتر است، اما راه‌اندازی دوباره آن اتفاق خوبی برای تولید و اشتغال است.

در کشورمان ۳ گروه کارخانه قند و شکر وجود دارد؛ کارخانه‌هایی که مواد اولیه آنها چغندر است که قبل از تعطیلی ۸ کارخانه تعداد آنها ۳۶ کارخانه بود و با احیای کارخانه‌های دزفول و فسا، تعداد آنها به ۲۸ کارخانه افزایش پیدا می‌کند.

گروه دیگر کارخانه‌هایی هستند که مواد اولیه آنها نیشکر است و تعداد آنها ۹ کارخانه است و بیشتر آنها مشکلی در زمینه تولید و فعالیت ندارند و گروه دیگر هم کارخانه‌هایی هستند که شکر خام وارداتی را تصفیه می‌کنند که تعداد آنها به پنج کارخانه می‌رسد.

۸ کارخانه قند تعطیل شدند

بهمین دانایی، دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر در گفت‌وگو با «شهرود» با اشاره به اتفاق تلخ تعطیلی کارخانه قند دزفول در سال ۸۲ و به دنبال آن تعطیلی ۷ کارخانه دیگر در سال‌های

صنعت چغندر قند در استان خوزستان شد. اما کلبه تعطیلی ۷ کارخانه دیگر که مواد اولیه آنها چغندر قند بود، در سال ۸۵ و به دنبال واردات بی‌رویه و بی‌حساب و کتاب شکر در دولت نهم زده شد و تا سال ۸۶ یکی پس از دیگری این کارخانه‌ها تعطیل و کارگران آنها بیکار شدند. به گفته مسئولان انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر، با تعطیلی این ۸ کارخانه حدود ۱۸ هزار کارگر بیکار شدند و اشتغال غیرمستقیم همین تعداد هم تحت تأثیر قرار گرفت.

اما حالا دولت پای کار آمده تا کارخانه قند دزفول را با بیشتر از یک دهه تعطیلی احیا کند و به چرخه تولید برگرداند. به دستور رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سال گذشته ۱۰۰ میلیارد ریال به احیای این کارخانه اختصاص پیدا کرد و امسال هم ۱۰۰ میلیارد ریال اعتبار دیگر برای بازسازی و راه‌اندازی این کارخانه در نظر گرفته شده و قرار است ۳۰۰ میلیارد ریال توافق شده دیگر دولت نیز به تناوب و در دوره‌های زمانی مشخص صرف راه‌اندازی این کارخانه شود.

رونق اقتصادی در انتظار شوش و دزفول

کارخانه قند دزفول در ۷ کیلومتر ۷ جاده شوش، دزفول اواسط دهه پنجاه تأسیس شد؛ کارخانه‌ای تمام‌اتوماتیک که به‌عنوان بزرگ‌ترین کارخانه قند خاورمیانه با تولید محصول پاکفیت شناخته می‌شد و برای ۶۰۰ نفر از جوانان خوزستانی اشتغال‌زایی کرد تا این که پس از حدود سه دهه فعالیت بنا به دلایل نامعلومی مهر تعطیلی خورد و اعلام ورشکستگی کرد.

اما زمانی که این کارخانه تعطیل شد، کاشت چغندر قند اقتصادی‌ترین نوع کشت در استان خوزستان محسوب می‌شد و

خبر تعطیلی کارخانه‌های قند یکی پس از دیگری روی خروجی خبرگزاری‌ها قرار می‌گرفت. ماجرا از کارخانه قند دزفول شروع شد. کارخانه بزرگی که کشت چغندر قند را برای مردم خوزستان سودآور کرده و سال به سال کشاورزان زیادی مزارع بیشتری را به زیرکشت چغندر قند می‌پرداخت. سال‌های ۸۵ و ۸۶ روند تعطیلی کارخانه‌های قند سرعت گرفت و پایان ماجرا آن شد که تا پایان دولت احمدی‌نژاد چیزی حدود ۳۰ درصد کارخانه‌های قند کشور تعطیل شدند و ۱۸ هزار کارگر این کارخانه‌ها بیکار شدند. محمود احمدی‌نژاد که با یک تصمیم ناگهانی و یک شبه تعرفه واردات شکر به کشور را صفر کرده بود، نه تنها باعث تعطیلی گسترده کارخانه‌های تولید قند شد که کشت چغندر قند در مزارع را از مزیت انداخت و موجب تغییر کاربری مزارع چغندر قند شد. این موضوع با روی کار آمدن دولت یازدهم به‌صورت ضرب‌الاجل در دستور کار وزارت کشاورزی قرار گرفت و محمود حجتی تعرفه واردات شکر را اصلاح کرد و جلوی واردات بی‌رویه را گرفت.

حالا پس از آن که تولید شکر رکورد تاریخی خود را شکسته و به‌گفته وزیر کشاورزی به‌زودی در تولید این محصول خودکفا می‌شویم، احیای کارخانه‌های تعطیل شده قند هم در دستور کار قرار گرفته و با احیای دو کارخانه بزرگ قند دزفول و قند فسا اجرایی می‌شود. مطابق با آخرین خبرها قند دزفول از مهرماه امسال نخستین محصول خود را پس از احیا به بازار روانه می‌کند.

چرخه تعطیلی کارخانه‌های قند

خبر تعطیلی کارخانه قند دزفول روی خروجی خبرگزاری‌ها خبر دردناکی برای مردم شوش بود. تعطیلی‌ای که سبب رکود عمیق

نکته

یک گزارش و سه نکته

معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی تهران به تازگی گزارشی با عنوان چشم‌انداز تولید، مصرف و تجارت شکر در سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۶ منتشر کرده است. در این گزارش پیش‌بینی شده است که در سال ۲۰۲۶ بازار شکر با مازاد تولید بر مصرف مواجه می‌شود و حجم تجارت جهانی شکر نیز افزایش می‌یابد. در این گزارش که بخش انتهایی آن به وضعیت شکر در ایران اختصاص یافته است و باید با بررسی‌های دقیق‌تر درباره آن صحبت شود، سه نکته مهم خودنمایی می‌کند که یادآوری آن‌ها خالی از فایده نیست. نکته بسیار با اهمیت در تهیه این گزارش استفاده از آمارها و اطلاعات تولیدشده در انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران است. پس از تجربه کامیاب استفاده از آمارهای تولیدشده در انجمن در وزارت جهاد کشاورزی حالا شاهد استفاده از این آمار و اطلاعات از سوی یک نهاد معتبر بخش خصوصی هستیم.

واقعیت این است که مدیران ارشد دولت‌های نهم و دهم بدون اینکه وقت کافی برای مقایسه آمارهای تهیه شده در یک نهاد تخصصی که در سایه ممارست طولانی به یک نظم دقیق رسیده است، هرچه مدیران میانی می‌گفتند را باور کرده و بر همان اساس سیاست‌گذاری می‌کردند. این گونه بود که ناگهان در یک سال ۲٫۵ میلیون تن شکر وارد کشور شد که از کل مصرف یک‌سال ایران نیز کمی بیشتر بود. به نظر می‌رسد دقت در گزارش‌دهی مناسب از تحولات آماری در کارخانه‌های قند و شکر که مبنای تهیه اطلاعات آماری است و اعتماد نهادهای عمومی و نهاد معتبر خصوصی را جلب کرده است یک نقطه امیدوارکننده خواهد بود. از مدیران ارزشمند کارخانه‌های قند و شکر انتظار می‌رود این روش درست در آماردهی را هرچه بیشتر در کانون توجه قرار دهند.

اما نکته دوم: در این گزارش موضوع عملکرد در هکتار تولید چغندر قند و نیشکر در ایران و در جهان است. در این گزارش آمده است: بر اساس پیش‌بینی‌ها طی دهه آتی بخش عمده تولید شکر جهان به نیشکر اختصاص می‌یابد. نکته قابل توجه این است که پیش‌بینی می‌شود افزایش تولید نیشکر از دو محل بازدهی و توسعه سطح زیرکشت خواهد بود، در حالی که مورد چغندر قند افزایش تولید ناشی از افزایش بازدهی و پیش‌بینی کاهش ۳ درصدی سطح زیرکشت خواهد بود. بر اساس آمارها، انتظار می‌رود طی افق چشم‌انداز، راندمان (بازدهی) تولید چغندر قند و نیشکر افزایش یابد. اگر چه همواره راندمان تولید نیشکر بالاتر از چغندر قند قرار دارد. در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ به‌طور متوسط میزان راندمان تولید نیشکر معادل ۸۴ تن بر هر هکتار بوده و انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۶ به بیش از ۹۰ تن بر هر هکتار برسد. همچنین متوسط میزان راندمان بر هکتار تولید چغندر قند در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ حدود ۵۳ تن بر هر هکتار بوده که طبق پیش‌بینی‌ها در سال ۲۰۲۶ به حدود ۶۳ تن بر هر هکتار خواهد رسید. باتوجه به آمارهای یادشده تلاش برای افزایش بازدهی تولید در محصول یادشده اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد.

نکته سوم در این گزارش مقایسه نرخ حقوق ورودی شکر در ایران و برخی کشورهای منتخب است که در آن آمده است: طی ۲ تا ۳ دهه گذشته، نرخ حقوق ورودی شکر در ایران دستخوش تغییرات بسیاری قرار گرفته است. طبق آمارهای انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران، در آغاز دهه ۸۰ تعرفه واردات شکر خام ۱۰۰ درصد و تعرفه واردات شکر سفید ۱۵۰ درصد تعیین شده بود؛ پس از آن تقریباً هر سال این نرخ با تغییر همراه بوده و در برخی سال‌ها نرخ حقوق ورودی شکر خام حتی به ۴ درصد و نرخ حقوق ورودی شکر سفید نیز به ۱۰ درصد رسید. با این حال طبق آخرین مصوبه دولت در ارتباط با تغییرات تعرفه‌ای (مربوط به ۱۳۹۵/۱/۱) نرخ حقوق ورودی شکر خام در ایران معادل ۲۶ درصد و نرخ حقوق ورودی شکر سفید معادل ۵۵ درصد است. با نگاهی به نرخ حقوق ورودی در کشورهای بزرگ تولیدکننده شکر، مشاهده می‌شود که اکثر این کشورها حمایت‌های تعرفه‌ای بالایی نسبت به واردات شکر خود قائل شده‌اند. بر اساس آمارهای سازمان تجارت جهانی، نرخ تعرفه شکر در هند ۶۰ درصد، در چین ۵۰ درصد، در تایلاند ۹۴ درصد و در برزیل ۱۶ درصد است.

برخی محصولات کمتر است. حجتی با اشاره به اینکه در حوزه تولید دانه‌های روغنی وضعیت قابل‌قبولی نداریم افزود: برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفته که در حوزه کلزا تولید را افزایش دهیم و سال آینده به ۴۵۰ هزار تن برسیم؛ همچنین در مجموعه دانه‌های روغنی و زیتون برنامه داریم تا در افق ۱۰ ساله ۷۰ درصد نیاز را که معادل ۹۰۰ هزار تن است تأمین کنیم.

مشکل پرداخت خریدهای تضمینی حل می‌شود؟

حجتی در خصوص مشکل تأخیر در پرداخت‌های خریدهای تضمینی گفت: بهترین حالت برای ما این است که شرایط بازار طوری باشد که خرید تضمینی نداشته باشیم ولی در پرداخت‌ها، محدودیت منابع ما را با مشکل مواجه می‌کند. وی ادامه داد: اعداد و ارقام بالا است و اگر منابع و مصارف ما در بودجه همخوانی داشته باشد، می‌توان تأخیر در پرداخت‌ها را کاهش داد؛ ما عذرخواهی می‌کنیم و تلاش می‌کنیم این پرداخت‌ها به موقع انجام شود اما مشکل محدودیت منابع داریم.

وضعیت تأمین نهاده‌ها و تولید ماشین‌آلات کشاورزی

وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه مهم‌ترین نهاد اثرگذار در بخش کشاورزی، بذر است گفت: در این زمینه شرکت‌های دانش‌بنیان، تولید را افزایش دادند ولی در بخش سبزی و صیفی، مشکل بذر داریم و یکی دو شرکت در حال تولید هستند؛ اکنون حدود ۳۰۰ هزار تن بذر هیبرید وارد می‌شود. وی افزود: در حوزه تولید کود در بخشی از ذخایر معدنی کمبود داریم؛ تلاش می‌کنیم به همت دانشمندان از تولید کودهای شیمیایی به سمت تولید ریزمغذی‌ها و کودهای بیو حرکت کنیم. حجتی تصریح کرد: در حوزه ماشین‌آلات و مکانیزاسیون بخش کشاورزی به‌ویژه در بحث تولید تراکتور، کمباین و دنباله‌بند وضعیت بسیار خوبی داریم و برخی از افزایش رشد تولید محصولات را مدیون صنعتگران هستیم.

ضرورت کوتاه شدن فاصله مزرعه تا بازار مصرف

وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه از مرحله بعد از تولید تا مصرف مشکلات متعددی وجود دارد و در این زمینه موفق عمل نکرده‌ایم گفت: باید با توسعه تعاونی‌ها برنامه‌ریزی مناسبی صورت گیرد تا محصولات تولیدی به نزدیک‌ترین بازار مصرف برسد و دست واسطه‌ها از آن کوتاه شود. وی ادامه داد: تعاونی‌های مردمی باید این امر را برعهده بگیرند و محصول را به‌صورت مستقیم از تولیدکننده به بازار مصرف برسانند.

قند اصولاً در مناطق محروم کشور احداث می‌شوند تا کمکی برای اشتغال‌زایی و رونق اقتصاد منطقه باشند. این کارخانه‌ها فقط هم برای چغندرکاران و کارگران اشتغال‌زایی نیستند و خیلی‌ها از قبل آن به شغل و نان می‌رسند.

آن‌طور که دانایی می‌گوید ظرفیت اسمی کارخانه قند دزفول مصرف ۵ هزار تن چغندر در شبانه‌روز است و معمولاً کارخانه‌های قند را براساس ۱۰۰ روز ظرفیت نهایی طراحی می‌کنند و به این ترتیب این کارخانه ۵۰۰ هزار تن چغندر در سال مصرف و حدود ۶۰ هزار تن شکر تولید خواهد کرد. با راه‌اندازی دوباره این کارخانه برای ۳۰۰ تا ۳۵۰ نفر اشتغال‌زایی مستقیم می‌شود و ۳۰۰ تا ۳۵۰ نفر هم به‌صورت فصلی مشغول به‌کار خواهند شد.

کارخانه قند فسا هم در صورتی که راه بیفتد، برای دوره بهره‌برداری ۱۰۰ روزه ۸۰ هزار تن چغندر مصرف و حدود ۱۱ هزار تن شکر تولید خواهد کرد و برای حدود ۲۰۰ نفر اشتغال‌زایی خواهد داشت و ۲۰۰ نفر را هم به‌صورت فصلی در اختیار خواهد گرفت.

ایستادگی وزیر در مقابل مافیای شکر

اما دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر استقبال بالایی کشاورزان از کشت چغندر قند و احیای این دو کارخانه را مدیون اقدامات دولت یازدهم و دوازدهم در کنترل واردات شکر و ایستادگی وزیر جهاد کشاورزی در مقابل مافیای واردات شکر می‌داند.

به گفته دانایی در شرایطی محمود حجتی با واردات شکر در حد نیاز موافقت کرده که در سال ۸۵ و درحالی‌که کشور به ۶۰۰ هزار تن شکر وارداتی نیاز داشت ۲٫۵ میلیون تن شکر وارد شد، اما در ۴ سال گذشته همان مقدار شکر وارد شد که کشور به آن نیاز داشت و به نوعی فقط گپ بین تولید تا مصرف مرتفع شد.

حالا همه این‌ها موجب شده که کارخانه‌ها محصول خود را زودتر و بهتر بفروشند و برای افزایش تولید راغب شوند. به‌طوری که در ۳ سال اخیر هم میزان تولید چغندر قند افزایش یافته و هم بیشتر کارخانه‌ها با بیش از ۷۵ درصد ظرفیت خود کار می‌کنند و تعدادی هم با صددرصد ظرفیت مشغول به‌کار هستند.

آن با همکاری وزارت نیرو توانسته‌ایم آب را با لوله به مزارع ببریم و تا ۲ ماه آینده ۲۱ هزار هکتار به بهره‌برداری می‌رسد.

وی افزود: ۱٫۵ میلیارد دلار از این منابع نیز مربوط به ۵۵۰ هزار هکتار از مزارع استان خوزستان می‌شود که فاز نخست آن امسال با تجهیز ۳۱۸ هزار هکتار به پایان می‌رسد و تجهیز ۲۳۸ هزار هکتار هم نیاز به تأمین منابع مالی جدید دارد. حجتی ادامه داد: مابقی منابع حدود ۸ میلیارد دلار نیز مربوط به استان‌های غربی و شمال غربی می‌شود که با همکاری وزارت نیرو حدود ۲۳۰ هزار هکتار مبادله موافقتنامه صورت گرفته و ۱۰۰ هزار هکتار آماده بهره‌برداری است. عضو کابینه دولت تصریح کرد: به‌طور متوسط حدود ۱۰ میلیون تومان برای تجهیز هر هکتار لازم داریم و اساس کار ما بر بهره‌وری آب است به این معنا که آب جدیدی را تخصیص نمی‌دهیم و همان آب تخصیص یافته را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهیم.

وی تأکید کرد: راندمان آبیاری در طول ۴ سال گذشته ۷ درصد افزایش یافته و از ۲۷٫۵ به ۴۴٫۴ درصد رسیده است و نقطه مطلوب در دنیا رسیدن به رقم ۶۰ تا ۷۰ درصد است.

حجتی در پاسخ به این سؤال که پیشرفت ما در نوین کردن سیستم آبیاری چگونه است، گفت: ما امروز تمامی ظرفیت‌های نوین کردن سیستم آبیاری را در داخل مملکت داریم و باتوجه به محدودیت منابع، ۲۰۰ هزار هکتار را می‌توانیم تجهیز کنیم اما ظرفیت ۴۰۰ هزار هکتاری در کشور موجود است.

ضرورت حمایت دولتی از حوزه کشاورزی

وی در خصوص اینکه چگونه می‌توان نقدینگی را به سمت کشاورزی هدایت نمود اظهار داشت: در حوزه کشاورزی زیرساخت‌ها را باید دولت حمایت کند و سرمایه‌گذاری را مردم انجام دهند و به دلیل هزینه بالای کشاورزی در کشور به موجب کمبود بارش و محدودیت‌های تولید، باید دولت از این بخش حمایت کافی داشته باشد. حجتی افزود: در کشورهای توسعه‌یافته به‌طور مثال آمریکا هزار میلیارد دلار یارانه به بخش کشاورزی اختصاص می‌یابد ولی در کشور ما یارانه تنها در بخش بیمه و مبارزه با آفات محدود می‌شود. وی ادامه داد: باید از بخش تولید محصولات کشاورزی حمایت کنیم تا در رقابت با دیگران و صادرات به بازارهای هدف عقب نمانیم.

وضعیت تولید در حوزه محصولات اساسی

وزیر جهاد کشاورزی در خصوص بحث محصولات اساسی تصریح کرد: محصولات اساسی غذای روزانه مردم را تشکیل می‌دهد و دولت‌ها بر روی ذخیره‌سازی آنها حساس هستند و تعادل عرضه و تقاضا در این حوزه‌ها ضروری است همچون گندم، برنج، شکر، گوشت و لبنیات. وی در پاسخ به این سؤال که ضریب خودکفایی ما در این محصولات چه مقدار است گفت: به‌طور متوسط در حدود ۸۰ تا ۸۵ درصد است و در بعضی محصولات این درصد بالا و در

۸۵ و ۸۶ می‌گوید: پس از صفر شدن تعرفه واردات شکر در دولت نهم و واردات بی‌رویه شکر در سال‌های ۸۵ و ۸۶، متأسفانه ۷ کارخانه چغندری تعطیل شدند و به‌دنبال آن محصول تولیدی کارخانه‌ها بلوکه شد و کارخانه‌ها توانستند پول چغندرکاران را پرداخت کنند و در نهایت میزان تولید چغندر کاهش پیدا کرد.

به گفته دانایی میزان کاهش تولید چغندر قند به‌حدی بود که تولید یک‌میلیون و ۲۷۴ هزار تنی این محصول در سال ۸۵ به ۵۵۰ هزار تن در سال‌های ۸۷ و ۸۸ رسید و کارخانه‌هایی که بنه مالی ضعیفی داشتند، در آن دوره تعطیل شدند؛ تعطیلی‌ای که همچنان ادامه دارد و حالا مدتی است که تلاش‌ها معطوف به این است که کارخانه قند دزفول احیا شود؛ کارخانه‌ای که وجود آن اهمیت خاصی در استان خوزستان دارد، استانی که می‌تواند حرف اول را در تولید چغندر در کشور بزند.

هرچند که دانایی از احیای کارخانه قند فسا هم خبر می‌دهد اما او خیلی امیدوار نیست که ۶ کارخانه دیگر احیا شود؛ چون هم مشکل نقدینگی دارند و هم در شرایطی که ۱۰ سال از تعطیلی آنها می‌گذرد راه‌اندازی دوباره خیلی سخت می‌شود.

تولید ۶۰ هزار تن شکر در کارخانه قند دزفول

به نظر می‌رسد تلاش‌هایی هم که برای احیای کارخانه قند دزفول شروع شده، به دلیل سیاست‌های وزارت جهاد کشاورزی و دولت برای رفع مشکلات کم‌آبی کشور است که، کشت و تولید محصولات پاییزه مانند چغندر قند را در دستورکار قرار داده است. اما دبیر انجمن کارخانه‌های قند و شکر امیدوار است که آبان یا آذرماه امسال کشت چغندر قند در کارخانه قند دزفول شروع شود و از ابتدای سال ۹۷ هم این کارخانه تولید شکر و قند را آغاز کند.

اما در شرایطی احیای کارخانه فسا هم مورد توجه دولت و بخش خصوصی است که به احتمال زیاد از یکی دو ماه دیگر شروع به‌کار می‌کند که به گفته دانایی صنعت قند و شکر بسیار پراشتغال است و هر کارخانه‌ای معمولاً هزار تا دوهزار چغندرکار و به‌طور میانگین ۵۰۰ تا ۶۰۰ کارگر دارد. به همین دلیل هم هست که کارخانه‌های

رئیس جمهوری از وزیر جهاد کشاورزی خواست

پایداری تولید محصولات راهبردی

رئیس جمهوری پیشتر با استناد به اصول ۸۷ و ۱۳۳ قانون اساسی و پس از رأی اعتماد مجلس شورای اسلامی؛ با صدور احکامی وزیران کابینه دوازدهم دولت را منصوب کرده بود و مقرر شد ضمام این احکام که شامل برخی دستورات عملی و تعیین اولویت‌هاست نیز به آن‌ها ابلاغ شود. رئیس جمهور در ابلاغیه خود به وزیر جهاد کشاورزی تأکید کرده است در ۴ سال آینده «تولید پایدار محصولات راهبردی، افزایش تولید در واحد سطح و تولید محصولات سالم» را در دستور کار جدی قرار دهد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، محدودیت منابع و سایر محدودیت‌های سیاسی، اداری، اجتماعی و فرهنگی از یک طرف و اسناد بالادستی شامل سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ایجاب می‌کند که هر وزارتخانه بر اهداف مشخص و محدودی که از اولویت بالایی برخوردار هستند، متمرکز شود و علاوه بر پیشبرد امور جاری، اصلاحات ساختاری را برای محقق کردن برنامه‌ها در دستور کار خود قرار دهد. بنابراین ضروری است جنابعالی برنامه‌های وزارتخانه تحت مدیریت خود را با توجه دقیق به جهت‌گیری‌ها و اولویت‌های ذیل تنظیم کرده و برنامه‌های اجرایی را ظرف ۲ ماه به دفتر اینجانب ارائه کنید.

اولویت‌های تخصصی

- ۱- توجه جدی به محدودیت منابع آب و صرفه‌جویی در آب مصرفی کشاورزی، افزایش بهره‌وری آب در تولید محصولات و همکاری با وزارت نیرو در تعادل بخشی به سفره‌های آب زیرزمینی.
- ۲- توجه به تقویت کشت گلخانه‌ای در تولید محصولات کشاورزی.
- ۳- کاهش قابل توجه آثار بودجه‌ای ایفای نقش دولت در تضمین خرید محصولات کشاورزی.
- ۴- محور قرار دادن تأمین امنیت غذایی و سلامت تغذیه در سیاست‌گذاری‌های بخش.
- ۵- ایجاد تغییرات اساسی در سازوکار مبادله محصولات بخش به منظور به حداقل رساندن واسطه‌گری غیر ضرور و بهره‌مندی هرچه بیشتر کشاورزان.

در همین صفحه

پیش‌بینی مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

تولید بیش از ۵۸۰ هزار تن شکر در سال جاری در خوزستان

تولید ۱۶۷ تن در هکتار دارد و مزرعه‌های ۷۰ تن در هکتار، هر دوی این مزارع از لحاظ پایش دارای اهمیت بنیادین هستند و ایجاد طرح جامع کشاورزی پیش‌نیاز طرح درست و دقیق مسئله و فرار رفتن از آن برای حل مسئله است، برای اینکه رویکرد مسئله‌محوری به نتایج مطلوب و حل مسئله بینجامد داشتن اطلاعات و داده‌های دقیق اساسی است.

وی در خصوص اهمیت آموزش در مؤسسه تحقیقات نیز گفت: ما در نگاهمان به آموزش می‌توانیم استراتژی منفعلانه داشته باشیم و تنها به آموزش‌های روتین بپردازیم و نیازهای مان را بر طرف کنیم اما اگر به آموزش مبتنی بر استراتژی فعال و پویا بپردازیم داشته باشیم علاوه بر نیازسنجی، نیازسازی نیز می‌کنیم و عرصه‌های ناپیموده نیز طرح می‌شوند.

صادقی خاطر نشان کرد: این چنین آموزشی علاوه بر آنکه نیازهای ما را رفع می‌کند و مسائل ما را پاسخ می‌دهد حوزه دانش نیشکر را توسعه می‌بخشد و کاربردها و عرصه‌های تازه‌ای را پیش چشم می‌گذارد و لذا ما به این آموزش توصیه می‌کنیم.

وی ادامه داد: ما در مؤسسه تحقیقات هم‌چنان که قبلاً متذکر شدیم با کلیات بودجه پیشنهادی مشکلی نداریم و طرح پروژه‌های جدید و سرمایه‌گذاری در عرصه‌های پژوهشی را پس از تصویب در مسیر تعریف شده، مورد حمایت قرار می‌دهیم.

صادقی گفت: در مجموع برنامه‌های مؤسسه خوب بود و باید تناسب بین بخش صنعت و کشاورزی را نیز مدنظر داشت، هم‌چنین باید تلاش کرد در بخش صنعت پروژه‌های بیشتری را تعریف کرد، به‌ویژه پروژه‌هایی که تأثیر مستقیمی بر فرآیند تولید دارند و باید دایره شمولیت صنعت را گسترش داد و علاوه بر شکر سایر صنایع وابسته به نیشکر را نیز طرح کرد.

وی در پایان بیان کرد: این روحیه نوجویی، مسئله‌محوری و پویایی در مؤسسه را قدر می‌دانیم و از دستاوردها و تلاش‌های همه دپارتمان‌های مؤسسه تحقیقات، تشکر می‌کنیم.

برداشت نیشکر معمولاً از نیمه مهرماه شروع و طی ۱۰۰ روز کاری صورت می‌گیرد که گاه این برداشت به دلیل بارندگی حداکثر تا نیمه فروردین ماه سال بعد به طول می‌انجامد. در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی برداشت نی، عمدتاً به صورت سبزی و با استفاده از دروگر (هاروستر) کاملاً مکانیزه انجام می‌شود. در برداشت سبزی، کیفیت شربت نیشکر یا ساکارز آن، تا رسیدن نیشکر برداشت شده به کارخانه، کاهش نیافته و از نظر حفاظت از محیط‌زیست نیز روش مطلوبی است.

در شرایطی که مزارع نیشکر از رشد مناسبی برخوردار باشند و یا نیشکر دچار ورس شدگی (خوابیدن نیشکر) شود و دستگاه‌های هاروستر امکان برداشت سبزی را نداشته باشند، با در نظر گرفتن شرایط محیط زیستی و مدیریت دود اقدام به آتش زدن مزارع می‌شود.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با بیان اینکه تحقیق و پژوهش، عامل مهمی در تحول تولید است گفت: پایش مستمر و مستندسازی اطلاعات گام بسیار مهمی در تحول علمی مجموعه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی محسوب می‌شود.

مؤسسه تحقیقات به‌عنوان مجموعه‌ای از دپارتمان‌های علمی بر بستر حجم قابل توجهی از داده‌های علمی قرار دارد، لذا باید از متر به متر مزارع داده علمی قابل استخراج کند تا بتواند از تحلیل این داده‌ها به سمت شناخت دقیق وضعیت مزارع پی برد و متناسب با شرایط هر مزرعه برای هر یک از آنها برنامه‌های مدون علمی تدارک ببیند.

براساس این برنامه است که بتواند از این برنامه‌ها به سمت حداکثر بهره‌وری حرکت کند، پایش مستمر و مستندسازی اطلاعات گام بسیار مهمی در تحول علمی مجموعه محسوب می‌شود، بدون این مستندسازی امکان شناخت دقیق ممکن نمی‌شوند.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی تصریح کرد: چرایی و طرح پرسش درست درباره رفتار مزارع، اینکه چرا مزرعه‌ای راندمان

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: پیش‌بینی می‌شود در سال جاری حدود ۵۵۵ میلیون تن نیشکر از سطح مزارع توسعه نیشکر برداشت و ۵۸۰ هزار تن شکر نیز از این میزان نیشکر استحصال شود.

نسیم صادقی با اشاره به برنامه‌های این شرکت در خصوص افزایش تولید و توجه هرچه بیشتر این شرکت به مسئولیت‌های اجتماعی، اظهار کرد: سال گذشته مجموعه صنعت قند و شکر کشور بیش از یک میلیون و ششصد هزار تن شکر تولید کرد که نیمی از این تولید را صنعت نیشکر خوزستان برعهده داشت.

وی افزود: این میزان تولید نشان‌دهنده پتانسیل قابل توجه در این استان بوده و در صورتی که عزم جدی وجود داشته باشد، تولید یک میلیون تن نیشکر در خوزستان با برنامه‌ریزی قابل تحقق است.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ادامه داد: هم‌چنین عارضه‌یابی بخش‌های صنعت و کشاورزی در بدنه کارشناسی شرکت به‌عنوان امری مداوم برای بهبود عملکردها و راندمان‌ها، همواره ادامه داشته و تلاش می‌شود در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی به پروژه‌های مشترک با شرکت‌های دانش‌بنیان سرعت و وسعت بیشتری بخشیم.

وی تصریح کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان میانجی بین صنعت و دانشگاه نگاه کارکردگرایانه و مسئله محور به علم داشته و به‌نوعی می‌توان مشکلات این صنعت را به‌عنوان مسئله از طریق این شرکت‌ها حل کرد.

صادقی در خصوص مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت گفت: در سال‌های اخیر برنامه‌های مؤثری مانند مدرسه سازی در دستور کار این شرکت قرار گرفته و امیدواریم بتوانیم در سال تولیدی جاری در ادامه اقداماتی همچون طرح مشترک پایش پزشکی روستاییان، کمک به ایتمام و انجام فعالیت‌ها و کمک‌های عمرانی به روستاها، اقتصاد روستایی را تبیین و با روستاییان هم‌جوار آن را تعمیق بخشیده و خدمت مطلوب‌تری را تدارک ببینیم.

رئیس جمهوری از وزیر جهاد کشاورزی خواست

پایداری تولید محصولات راهبردی

شیمیایی در کشاورزی به‌منظور ارتقای سلامت عمومی و کاستن از هزینه‌های فرآیندها بخش بهداشت و درمان.

۱۳- امکان‌سنجی و توسعه کشت فراسرمینی.

۱۴- تشویق به تولید محصولات ارگانیک.

۱۵- هماهنگی‌های لازم با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تأمین مواد غذایی مورد نیاز در بازار و توجه ویژه به معیشت و کاهش فشار تورم بر مردم.

سود کشاورزان، ساماندهی نهاده‌ها و تنظیم بازار کالاهای کشاورزی و گسترش زنجیره ارزش در بخش.

۱۰- حفاظت از جنگل‌ها، مراتع، خاک و اراضی کشاورزی و اقدام مؤثر برای مقابله با بیابان‌گستری و پدیده گرد و غبار.

۱۱- پایدارسازی کشاورزی ایران بر مبنای ظرفیت‌های واقعی آب و خاک، کمک به بهبود مدیریت منابع آبی، ممانعت از فرسایش خاک و تحقق اهداف محیط‌زیستی دولت.

۱۲- کاستن از مصرف کود و سموم

از همین صفحه

۶- به حداقل رساندن رشد مصرف انرژی در بخش کشاورزی با افزایش بهره‌وری انرژی.

۷- پیاده‌سازی الگوی مناسب کشت و هدایت نمودن حمایت‌ها از تولیدکنندگان به رعایت این الگو.

۸- تولید پایدار محصولات راهبردی، افزایش تولید در واحد سطح و تولید محصولات سالم.

۹- اقتصادی نمودن اندازه واحدهای تولیدی کشاورزی از طریق افزایش حاشیه

 ماهنامه
شکر

انجمن صنفی کارخانجات قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

تلفن و نمابر: ۸۸۹۶۹۰۵۵ - ۸۸۹۶۹۹۰۳

نشانی: تهران- میدان دکتر فاطمی - خیابان

شهید گمنام - شماره ۱۴